

Uudenajan työsaralta

Väinö Lehtonen

Uudenajan työsaralta

PDF-tiedosto on skannattu vuoden 1945 painoksesta
Taustalla olevaan hakukelpoiseen tekstiin on saattanut
jäää alkuperäisestä poikkeavia kohtia.
Ilmiselviäkään painovirheitä ei ole korjattu.
(Ks. J. R. Hannula, *Kristosofian Polulla II*, s. 304.)

Lahdessa heinäkuussa 2014
Jaakko Kesävuori

Uudenajan työsaralta

Kirjoittanut

VÄINÖ LEHTONEN

TAMPEREELLA

P. E:N KANNATUSLIITTO

SISÄLLYS:

	Sivu
I LUNASTUSTYÖ	5
II UHRIKÄSITE	18
III IHMISKUNNAN KAHTIAJAKO	30
IV USKONPUHDISTUS — IHMISKUNNAN PELASTUS	44
V IHMINEN YHTEISKUNNAN PERUSTYYPPINÄ I ..	63
VI ” ” ” II ..	84

Tampereella 1945
Tampereen Paperinjalostustehdas
ja Kivipaino Oy.

I

Lunastustyö.

Kristinuskon keskeisin oppi on oppi lunastuksesta. Kirkkokristillisissä opinkappaleissa selitetään, että ihminen jo luomisen aamuna lankesi syntiin — mielestämme perin vähäpätöisestä syystä — syödessään hedelmää kielletystä puusta. Se oli tottelemattomuutta Jumalan nimenomaista kieltoa vastaan ja niinpä tämä synti tarttuikin lähtemättömästi ensimmäisiin ihmisiin ja edelleen heidän jälkeläisiinsä. Siitä tuli perisynti, joka sulki ihmiseltä paratiisin portit ja tuomitsi hänet loputtomaan piinaan ja kidutukseen.

Vasta lähes pari vuosituhatta sitten tapahtui pelastava käänne. Jumala lähetti Poikansa onnettoman ihmiskunnan avuksi.

Ensi silmäykseltä tämä tuntuu täysin asianmukaiselta toimenpiteeltä. Maailmaan saapuu viisas opettaja, joka on perillä ihmisten heikkouksista ja osaa heitä opettaa ja ohjata oikealle tielle. Onhan ihminen järkevä olento, jolle voi puhua, ja joka voi oppia ja parantaa tapansa.

Mutta näin yksinkertainen ei asia kirkonopin mukaan ollutkaan. Jumalan tutkimattomiin aivoituksiin kuului, että vaikka hänen Poikansa puhui kauniita sanoja, opettaen ihmisiä parempaan elämään, niin sillä ei ollut lunastukseen nähden käytännöllistä merkitystä. Ne olivat korulauseita, joita ei kukaan voinut noudattaa. Ja jos joku yrittikin, niin se yksistään ei kyennyt pelastamaan kadotuksesta. Pelastus tuli aivan toisella tavalla. Jumalan Poika oli kaikkein raaimmalla tavalla surmattava ja tähän verikuolemaan uskomalla oli ikuisen elämä saavutettavissa.

Emme nyt tämän enempää kajoa kirkkojen lunastusoppiin. Toteamme vain, että kun puolueettomasti tutkimme evankeliumeja, ja vertaamme sieltä löytäämämme Jeesuksen opin henkeä kirkkojen kalmantuoksuiseen maailmankatsomukseen, näyttäytyy viimeainnitu kuin huonosti lavastetulta näytelmältä. Emme siinä erota Jumalaa paholaisesta, vaan Jeesuksen esittämän taivaallisen Isänkin piirteet häipyvät jylisevän Jehovan varjoon.

Asioita pohtiva totuudenetsijä joutuu helposti epäilykseen. Uskoessaan hänelle opetettuun Jumalaan hän joutuu kysymään: Miksi Jumala on luonut epätäydellisiä olentoja? Eikö Jumala olekaan kaikkivoipa ja eikö kaikkiviisauteen sisältynytkään tieto luomisen epäonnistumisesta? Ja toiselta puolen: Jos Luoja ei ole kaikitietävä ja kaikkivoipa, niin tokko hän onkaan Jumala?

Niin. Tokkohan itse hyvyyden Jumala onkaan luonut maailmaa ja ihmistä? Eikö kaikki seikat ympäröivässä elämässä viittaa siihen, että maailman on synnyttänyt jokin epätäydellinen olento, joka nauttii luomiensa olentojen kärsimyksistä ja Vanhan Testamentin Jehovan tavalla janoaa eläinten ja ihmisten verta.

Vai liekö maailmaa luonut kukaan. Ehkä tiedemiehet ovat oikeassa väittäessään koko ilmennyt elämää sattuman tulokseksi, jossa joku vahvemman eloonjäämisen laki ylläpitää kehitystä.

Mitä siis merkitsee tuo laki ja sen alainen kehitys? Jos laki on aineen "ominaisuus" kuten väitetään, täytyy tämän ominaisuuden olla jotain tajuista, koska kehitys edellyttää täydellisyyteen pyrkimistä. Ja edelleen: Voiko tajunta, joka joltisellakin tietoisuudella pyrkii johonkin määrättyyn kohteeseen, olla ominaisuudeltaan ainetta, jos aine on kuollutta — kuten väitetään. Eihän kuolleella voi olla mitään liikkuvaisuutta eikä suunnitelmallisuutta.

Lisäksi on tiede omissa tutkimuksissaan tullut siihen tulokseen, että ainetta tavallisessa merkityksessä ei ole olemassa. Aine on pohjimmaltaan voimaa, eräänlaisia elektroonipyörteitä. Mutta eihän tämä voima toimi satunnaisen mielivaltaisesti, vaan tarkoin määrättyjen lakien mukaan. Koko elämä on pienempiä yksityiskoh tia myöten lakisiteinen, niin ettei minkäänlainen "ihme" ole luonnonlakiemme mukaan mahdollinen. Musta ei muutu valkoiseksi ilman muuta, vaan sen muuttumisessa täytyy määrättyjen luonnonlakien olla vaikuttamassa.

Entä ihminen? Ihmisellä on järki, joka omatoimisesti ja oma-alotteisesti saattaa toimia, keksiä ja luoda. Onko järkikin aineen ominaisuus? Voimme selvästi erottaa itsessämme kolme olemuspuolta: järjen, tunteen ja tahdon. Mutta suurin salaisuus on minuus. Se on käsite, jota kukaan ei voi sanoa toisesta, ainoastaan itsestään. Ihminen on minuus, yksilö. Jos koko sieluelämämme olisikin jonkinlaista aineen liikahtelua, niin minuus ei sitä ole. Minuus on se pohja ja kallio, jolla

päivätajuinen ihminen tietää seisovansa ja jonka ympärillä sielunelämä kiertää. Jokainen ihminen tietää vaitomaisesti, että hän on minuutena kiinni jossakin elämän juuressa, sanottakoon tuota kiinnekohtaa Jumalaksi, Elämäksi, tai muulla nimellä.

Kysyminen ja terve epäily ovat totuudenetsijän oppaita. Ne voivat aikanaan opettaa, että elämän sisällä on jumalallinen järkitajunta, jonka tahdosta ja voimasta elämä sykkii — epätäydellisyydessään ponnistellen jotakin täydellisyyssperiaatetta kohti.

Käymmekin nyt tarkastelemaan asiaa kristosofisen maailmankatsomuksen valossa. Se pohtii ja valaisee elämän syvimpiä kysymyksiä ymmärrettävällä tavalla. Siinä ihmiskunnan pelastuksen tarve ja käsitys lunastuksesta joutuvat kokonaan uuteen valaistukseen.

Ihminen on epätäydellinen, mutta kehittyvä olento. Hänen juurensa on Jumalassa ja on hän siis jumalallisen luontonsa puolesta "täydellinen". Monadi, jumalkipinä ihmisen hengessä elää kaikkiallisessa täydellisyydessä. Se on jumal-tietoinen, vaan ei itsetietoinen. Se saavuttaa itsetietoisuuden elämän kiertokulussa, elähyttäessään erilaisia luontokuntia. Toisilla tasoilla olevien elementtaalikuntien kautta se pitkällä taipaleellaan saapuu lopulta kivikuntaan, kasvikuntaan, eläinkuntaan ja viimein ihmiskuntaan.

Tällä toivioretkellä kasvaa asteettain itsetietoisuus. Kehitys tapahtuu siten, että tajunta aineen välityksellä pyrkii ilmenemään. Se ottaa päälleen rajoituksen aiheuttaman ristin, tullen ykseydestä moninaisuudeksi. Täten syntyy joukko yksilöitä, joissa itsetietoisuus asteettain ponnistelee esille. Sentähden sanotaankin, että tajunta uinuu kivessä, näkee unta kasvissa, liikahtelee eläimessä ja herää ihmisessä.

Mikä se nyt on lunastuksen tarpeessa? Jos jumal-tajunta herää ihmisessä, niin kuinka se täydellisyydes-sään kaipaa lunastusta?

Tässä on otettava huomioon ihmisen kaksinkertainen rakenne. Sillä kun tajunta eläimessä saavuttaa rajoituksien itsetietoisien tajuamisen, kun se käsittää ajatuk-sen "minä", silloin monadi synnyttää kuolemattoman minäkeskuksen korkeammille hengen tasoille. On syn-tynyt kuolematon minuus, varsinainen ihminen. Tämä synnyttää kuolevaisen persoonallisuuden tänne aineen-maailmaan. Jokaisessa jälleensyntymässä herää uusi persoonallinen ihminen, joka itsenäisenä tajuntana ke-rää elämäkokemuksia, joiden oleellisin arvokkain tulos yhtyy kuoleman takana korkeampaan, kuolemattomaan minuuteen.

Tämä kuolevainen persoonallisuus se on lunastuksen tarpeessa. Sillä elämän tarkoitus on, että tästä päivä-tietoisesta ihmisestä tulisi kuolematon olento, joka ei ruumiinsa menetettyään haihtuisi kuin sumu tuuleen, vaan voisi tietoisena kulkea kuoleman kautta uuteen jälleensyntymään. Tarkoitus on saavutettavissa siten, että kuolematon yksilöllisyys ja kuolevainen persoonal-lisuus yhtyvät.

Yhtyminen seuraa kehityksen edistyessä. Elämässä vallitsee aineen rajoituksen tuloksena erilaisia voimia, joita nimitämme pahaksi, eroitukseksi siitä voimasta, jonka tunnemme sisäisessä itsessämme ja jota nimitäm-me hyväksi. Paha synnyttää tuskaa ja kärsimystä, hyvä rauhaa ja iloa.

Elämä on siis koulua, jossa hyvä ja paha näyttele-vät keskeistä osaa. Emme tiedä mitä ne pohjimmaltaan ovat, tiedämme vaan olevamme kuin luonnonvoimien heiteltävissä. Käsitämme kuitenkin, että hyvään olisi

pyrittävä voittamalla paha. Mutta vaikka siis molemmat voimat esiintyvät ympäröivässä elämässä, niin samalla ne vaikuttavat meissä sisäisesti. Elämä on kuin ainaista ponnistelua ja arvojen valikointia, jossa minuutemme asenne vähitellen muuttuu. Nimitämme tätä kehitykseksi.

Planeettaamme sanotaan tuskallisten ponnistusten kouluksi. Näin siksi, että sen persoonallista minää edustaa Saatanaksi kutsuttu loistava olento. Hänelle on annettu valta kasvattaa ihmiskuntaa pahaan koulussa. Hänen koulunsa kohtalokas mahdollisuus ihmiskuntaan nähden on siinä, että se saattaa johtaa mus-taan magiaan ja tämän avulla häviön tielle.

Luovan neron tunnusomaisin piirre on itsenäisyys. Hän on sisäisesti määrätyllä tavalla omintakeinen. Hän ei tee työtä toisia jäljittelemällä, vaan sisäisen, intuitiivisen näkemyksensä valossa luo jotakin uutta ja omaperäistä. Tällainen itsenäisyys syntyy juuri elämän koulussa. Kun eteemme heitetään hyvän ja pahan probleemi ja meillä on täysi toimintavapaus, joudumme tekemään kokemuksia. Mutta koska emme teoista selviä ilman seurauksia, tulevat kokemuksemme järjen puntaroitaviksi. Opimme vähitellen erottamaan hyvän pahasta, totuuden valheesta. Tästä syntyy tietoa ja itsenäisyyttä. Emme oppisi itsenäisyyttä ilman pahojen tekojemme synnyttämien seurausten kasvattavaa vaikutusta. Ja ilman itsenäisyyttä taas ei ole henkisen elämän mahdollisuutta. Valikointi hyvän ja pahan välillä edellyttää moraalista selkärankaa, omatahtoista harkintaa, joka syntyy, kun ihminen on sisäisesti vapautunut ulkomaailman suggestioneista ja pakotteista.

Mutta itsenäisyydessä piilee myös vasemman käden tielle joutumisen mahdollisuus. Sentähden ihmisen on,

opittuaan puolueettomasti etsimään totuutta, osattava luopua eräänlaisesta "itsenäisyydestä": taisteluasenteesta. Sillä se on persoonallisen itsekkyyden asenne ja ellemme siitä luovu, emme osaa olla itsenäisiä elämän tahdon mukaisesti, vaan olemme itsenäisiä tässä alemmassa mielessä, olemme astuneet vasemman käden tielle ja tulleet pahoiksi, niin että meistä voidaan sanoa, että luomakuntakin huokaa ihmisen pahuuden alla. Saatanan koulun tarkoitus ei ole pahuuden, vaan itsenäisyyden kasvattaminen, sillä Saatana iloitsee ihmisen oikeasta valinnasta. Hän tuntee riemua ihmisen jokaisesta voitosta sillä ne voitot ennustavat hänenkin lunastuksensa päivää.

Puhutaan kahdesta liitosta Jumalan ja ihmisen välillä; vanhasta ja uudesta. Sanotaan, että uusi liitto on vanhaa parempi. Vanhaan liittoon kuului laki ja uuteen evankeliumi.

Vanhan liiton edustajana esiintyy salaperäinen Melkisedek. Hebrealaiskirjettä lukiessamme selviää, ettei kysymyksessä ole tavallinen kuolevainen, vaikka tiedämme, että Aabraham toi hänelle kymmenykset kaikista tuloistaan. Sillä Melkisedekistä sanotaan, ettei hänellä ollut isää eikä äitiä, ei päiväinsä alkua, eikä elämänsä loppua ja että hän on Jumalan pojan kaltaiseksi kuvattu. Tässä kuvataan korkeata olentoa, joka on planeetallemme tullut muualta ja ollut ihmiskunnan opettaja ja valvoja koko vanhan liiton ajan. Hänen kouluunsa kuului laki ja profeetat, sillä profeetat olivat lain tulkkeja. Esim. Mooseksen lait olivat juutalaisille Elämän lakien tulkintoja. Etsiessään Jumalaa he seurasivat koko tarmollaan Mooseksen lakia ja se johdatti lopulta Jumalan löytämiseen.

Kristuksen löytäminen näkymättömässä maailmassa oli vanhan tien saavutus. Kristus tuli ihmistä vastaan Mestarien ja loistavien enkelien muodossa. Pyrkijä voitti kuoleman jossakin merkityksessä, sillä palattuaan päivätietoisuuteensa oli hänellä muisto näkymättömän maailman kokemuksista. Hän tiesi eläneensä ulkona ruumiistaan ja sentähden kuoleamalla ei ollut enää entistä valtaa hänen ylitseen.

Johannes sanoo evankeliumissaan: "Alussa oli Sana ja Sana oli Jumalan tykönä ja se Sana oli Jumala". Sana, luku, järki. Kaikki mitä on tehty, on tehty Sanan, järjen avulla. Ilmenneen kosmoksen aamuhämärästä asti on Elämän sisäisessä syvyydessä ollut kuva siitä täydellisyydestä, jollaiseksi tämä järjestetty maailmankaikkeus kehittyvine tajuntoineen on muodostuva. Olemassa-olo ei ole epämääräisen sattuman varassa, vaan alusta pitäen tarkoin suunniteltu kosmos. Kosmillinen Kristus, Sana, on se täydellisyyden periaate, joka ihmistietoisuuteen syntyessään aikaansaa lunastuksen. Teologia on tietämättään oikeassa väittäessään, että Kristus on maailman vapahtaja. Sillä kuka muu voi luomakunnan nostaa täydellisyyteen kuin täydellisyys itse? Kaikki muut ovat epätäydellisiä, eivätkä kelpaa lunastajiksi.

Olemassaolon takana olevaa voimaa voimme nimitää välttämättömyydeksi. Sen ominaisuuksiin kuuluu, että siihen sisältyy yksilöllinen vapaus. Ilman tätä vapautta ei olisi tajunnan kehitystä. Mutta vaikka tajunta kehittyy vapaudessa, punoutuu se välttämättömyyteen siten, että jos sen kehitys kulkee elämän tahdon vastaisesti, se ei saavuta täydellisyyttä. Tämä onneksi harvinainen tapaus on mustan maagikon tie, mutta se on mahdollisuutena olemassa. Tajunnan pelastus on siis

siinä, että se ottaa huomioon tämän Logoksen tajunnassa olevan välttämättömyyden aatteen, täydellisyysidean ja liittää siihen yksilöllisen vapautensa. Silloin välttämättömyys toteutuu hänessä ja hän samalla havaitsee löytäneensä todellisen vapauden. Näin huomaamme, että Kosmillinen Kristus, Isän ainosyntyinen Poika, on ihmisenkin todellinen vapahtaja.

Sanotaan, että elämän laki on kirjoitettu ihmisten sydämiin, mutta niin ei ollut vanhan liiton aikana. Laki oli jossakin niin kaukana, ettei ihmisen tietoisuus siihen ylettynyt. Siksi tarvittiin profeettoja lain tulkeiksi. Profeetat olivat hakeneet lain toisilta tasoilta, joten he voivat muita opettaa. Sentähden puhutaankin aina yhdessä laista ja profeetoista. Melkisedekin koulussa laki edustaa välttämättömyyttä ja profeetta vapautta, sillä profeetan tieto perustuu hänen vapaaehtoiseen jumaletsintäänsä.

Huomaamme, että vanhan liiton aikana välttämättömyys ja vapaus olivat ikäänkuin erillään toisistaan. Tämä johtui siitä, että Kristus oli laskeutunut vasta astraalisille alueille, joten profeetan, päästäkseen Kristuksen yhteyteen, oli murrettava — kuten sanotaan — Saatanan suojamuurin. Hänen oli ankaruudella ja kielämyksillä voitettava koko alempi luontonsa, joten vapaus joutui kuin välttämättömyyden orjaksi. Sanotaankin, että ihminen oli lain orja.

Tuli sitten uuden liiton aika. Kosmillinen Kristus laskeutui Jeesus Natsarealaisen kautta eetterimaailmaan ja tuli näin lähemmäksi ihmistä. Uusi liitto on näin ollen vanhaa parempi. Sillä jos vanha olisi tehnyt ihmiset täydellisiksi, ei uutta olisi tarvittu. Tässä välttämättömyys ja vapaus tulivat lähemmäksi toisiaan, tuli evankeliumi, hyvä sanoma. Uudessa liitossa ihmi-

nen huomaa, ettei elämän välttämättömyys ollutkaan kylmä laki, vaan se oli pohjimmaltaan sääliä, armahtavaisuutta, anteeksiantoa. Se on Jumalan rakkautta ja pelastamisen tahtoa. Nyt kun Jumalan laki tuli kirjotetuksi ihmisten sydämiin, sen todellinen olemus tuli jokaiselle aavistuksen tapaiseksi tiedoksi. Nyt ihminen kykenee tajuamaan veljesrakkautta, Kristusrakkautta ja voi nähdä, että persoonallinen vapaus on osa elämän sisäisestä välttämättömyydestä. Vapaus on sitä varten, että osaisimme olla itsenäisiä oikealla tavalla ja avautua totuuden edessä niin kuin kukka auringolle ja antaa Kristusrakkauden täyttää sielumme ja sydämemme.

Evolutionia eritellessämme saamme kolme tekijää: ”Ensiksi luomisen tahto eli olemassaolon välttämättömyys, toiseksi luomisen tuska, ponnistus, vaikeus, ja kolmanneksi yksilön vapaa tahto, se valinnan mahdollisuus, joka voi oikeuttaa epäonnistumisen. Sillä vaikka Jumala loi ihmisen omaksi kuvakseen, ilmeni jälkepäin että ihminen saattoi vastustaa Jumalan tahtoa ja mennä omille teilleen. Siis välttämättömyys, luomisen vaikeus ja yksilön vapaus sisältyivät evolutioprosessiin. Välttämättömyyteen liittyy tieto, jonka nurjapuoli on tietämättömyys. Luomisen tuskan salaisuus on rakkauskyky ja sen negatiivinen puoli rakkaudettomuus, itsekkyyys. Vapaan valinnan nurja puoli on tottelemattomuus elämän lakeja kohtaan, joka johtaa henkiseen köyhyyteen, koska se vie pois päin Jumalasta, siis kuolemaan. Saamme tässä ne kolme ihmisen ”vihollista”, jotka Pekka Ervast esittää ”Tähtikoulut” kirjassaan: tietämättömyys, sairaus ja kuolema. Tietämättömyys on ensimmäinen vihollinen, toinen on itsekkyyys, joka on suurin sairaus ja kolmas kuolema, suurin köyhyys.

Käsitellessämme lunastustyötä joudumme historiallisiin tapahtumiin, koska lunastustyö tapahtuu ajassa. Sen ensimmäinen jakso alkoi Buddhan esiintymisellä. Hänen työnsä kohdistui olemassaolon välttämättömyyteen: tietämättömyyden poistamiseen. Buddhan opetuksista kuultaa sellainen käsitys, että olemassaolo on kurjuutta josta on vapauduttava. Ihminen kieppuu jälleensyntymisen pyörässä ja siinä häntä pidättää tanhaa, elämän halu. Tanhaan sammussa vapaudutaan jälleensyntymisen pakosta. Tähän tarvitaan tietoa elämän laeista, sillä tanhaan sammuttaminen ei ole hetken työtä.

Lunastustyö jatkui Jeesus Natsarealaisessa. Hänen työnsä kohdistui tähän olemisen ja synnyttämisen tuskahan, joka pohjimmaltaan on riemua ja autuutta. Hän yritti tehdä ihmisille selväksi, että tämän tuskan takana on taivaallisen Isän pohjaton rakkaus. Sen nurjat puolet ihmiskunta kyllä tuntee. Se on sairauden ja itsekkyyden vaivaama. Tämän auttamiseksi Jeesus teki minkä voi. Kerrotaan, että hän paransi ruumiillisesti ja sielullisesti sairaita. Mutta hänen neuvonsa tähtäsi aina syvemmälle: "Älä enää tee syntiä." Itsekkyyks ja synti ovat ruumiillistenkin sairauksien syvin syy, ja tämä syy on poistettava. Todellinen ratkaisu ei ole siinä, että elämän tuskaa buddhalaisittain pakenemme. Viisaita meidän pitää olla, kuten Buddha opetti. Samoin Jeesus: "Olkaa viisaita niinkuin käärmeet, mutta viattomia kuin kyyhkyset". Mutta elämän todellinen arvo on rakkaudessa, siinä onnessa, että saamme kantaa toistemme kuormaa, että tiedämme olevamme veljiä keskenämme yhteisen taivaallisen Isämme perusteella. Veljemme vartijoita olemme, vaikka Kain sitä epäili ja siten tärveli elämänsä.

Ja lunastustyö jatkui Pekka Ervastissa. Se tähtäsi tähän luomisen mysterion kolmanteen puoleen; vapaan valinnan mahdollisuuteen. Vapaa, itsenäinen ihminen saattaa valita pahan tai hyvän, elämäntien tai kuoleman tien. Elämäntie on hänen kuljettavakseen tarkoitettu, mutta hän voi valita myös kolkon yksinäisyyden tien ja lähteä Jumalan tahtoa vastustamaan. Siksi Pekka Ervast painostaakin Vuorisaarnan neljännen käskyn ensitärkeyttä. Siitä lähtee tie pahan voittamiseen, väkivallasta ja taistelusta vapautumiseen ja lopuksi kieltäytymiseen vasemman käden tiestä, jonka loppupäässä ammottaa olemassaolon suurin köyhyys — kuolema.

Mutta ihminen voi ja hänen pitääkin valita elämän tie. Vapautensa riemussa hän voi sanoa Jumalalleen: ”Sinun tahtosi tapahtukoon. Minun vapauteni ja itsenäisyyteni näyttäytyy siinä, että etsin Jumalaa, totuutta, ratkaisua olemassaoloni arvoitukselle. Tätä etsimistäni en voi heittää ennenkuin olen Sinut tavannut. Sillä joku sammumaton hengen tuli palaa minussa ja minä tunnen, että se on Sinun tulesi. Sentähden minun on painittava kuten aikoinaan Jaakob, kunnes Sinä minut siunaat ja minä saavutan rauhan sielussani.”

Näin voi ihminen sanoa ja siitä alkaa hänen itsetietoinen tiensä lunastusta kohti. Ja jos hän osaa näin sanoa, osoittaa, että Kristus jo kolkuttaa hänen sydämensä ovelle ja hänen pelastuksensa hetki lähenee.

Mainitsimme, että lunastus on saavutettu alemman ja ylemmän minän yhtymisessä. Kuitenkin voi ihminen omilla ponnistuksillaan vain avata portit taivaalliselle valolle. Alemman ja ylemmän minän avioliitossa tapahtuu samalla muutakin. Siinä tapahtuu Kristuksen

syntyminen persoonallisuutemme tallissa. Se on Jumalanpojan inkarnoitumista ihmisen päivä tietoisuudessa, ja siinä on lunastus ja ikuinen elämä.

Ja lunastus on samalla uhria — molemmin puolin. Se on suurta Jumalanpojan uhria ihmisen ja ihmiskunnan tähden. Samalla se on uhria ihmisen persoonallisuudelle, jonka myöskin on opittava jotakin uhraamaan.

Seuraavassa tarkastelemmekin uhrikäsitettä.

II

Uhrikäsite.

Kristosofisten opetusten mukaan koko olemassaolo perustuu uhriin. Se on hengen ja aineen välistä yhteistoimintaa, jonka tuloksena syntyy vapaa ja valintakykyinen minuus. Aine rajoittaa ja henki vapauttaa. Rajoitus sisällyttää itseensä pahan mahdollisuuden ja hengen vapaus kosmillisen lunastustyön. Kosmillisen Kristuksen suuri uhri on siinä, että se kärsii syntyvien minuuksien synnytystuskia. Sanotaankin Kristuksen olevan ristiinnaulittuna aineen ristillä maailman alusta asti. Risti eri muodoissaan on aina ollut pyhä merkki. Ihmisen ruumis on ristin muotoinen ja ainakin meidän aurinkokunnassamme tämä muoto on kehittyvän tajuntayksilön perusmuoto. Tälle ihmisen ristille on jumalanpoika ristiinnaulinnut itsensä toteuttaessaan suurta uhriaan: ihmisen lunastusta.

Elämäntoiminnassa ilmenee uhri joko pakollisena tai vapaaehtoisena: pakollisena ihmisen alapuolella ja vapaaehtoisena hänen yläpuolellaan. Ihmisen alapuolella olevat luomakunnat ovat pakotetut uhrautumaan sekä ihmiselle että toisilleen, kun taas ihmisen yläpuo-

lella olevissa enkelikunnissa uhri esiintyy vapaaehtoisena palvelemisena. Ihminen on tässä puolivälissä. Hän on kuin sfinksi, jossa on sekä eläintä, ihmistä että enkeliä. Uhrikäsitteen kannalta ihmisessä on kehityksen taitekohta, joten hän siis ilmentää joko eläintä tai enkeliä, riippuen persoonallisuutensa laadusta ja sitä elähyttävistä tendenssistä. Niinpä hän voi olla uhrintomittajan tai uhrattavan asemassa. Hän voi myöskin vapaaehtoisesti uhrautua joko pedon tai enkelin tavalla.

Jumalallinen uhri ilmenee auttamisen tahdossa ja palvelevassa rakkaudessa. Siinä annetaan parhainta ja kalleinta mitä omistetaan. Rakkauskyky on kotoisin jumalasta, se on saatu lahjaksi — siksi se on myös lahjaksi annettava. Seuraus on, että jumalallinen luonto kasvaa sekä auttajassa että autettavassa. Hyvä kasvaa hyvää tekemällä. Siksi Jeesus sanookin: ”Joka tahtoo olla suurin, olkoon kaikkien palvelija.”

Alemman maailman uhrihenkeä kuvaa vanhatestamentillinen eläinuhri. Näemme siinä kolme tekijää: uhrin toimittaja, vastaanottaja sekä uhrattava. Neljäntenä on alttari, uhrihengen symboli. Se on veriuhrin alttari. Tämä on todellisuudeksi kiteytynyttä vertauskuvaa, joka kuvaa pahanhengen uhrikäsitettä, nurinpäin käännettyä kuvaa jumalallisesta uhrista. Se saa korkeimman muotonsa sotalaitoksessa ja pakollisessa asevelvollisuudessa. Siinäkin esiintyy samat tekijät: Uhrialttarina taistelukenttä, pyhitettynä epäjumaliksi muodostuneille uskomuksille ja aatteille. Uhrin toimeenpanijoina ja uhrattavina ihmisten ryhmät, kansojen liittoutumat. Epäjumalien takana, niiden yhteisenä avustajana on Herra Sebaoth, sotajoukkojen jumala. On luettava kirkkojen ”ansioksi”, että on sotkettu toisiinsa Herra Sebaoth ja Jeesuksen taivaallinen

Isä niin taitavasti, että sota saa kuin korkeimman siunauksen ja pyhityksen maailmankaikkeuden Isältä. Ehkä juuri tästä syystä sota saavuttaakin niin valtavat mittasuhteet.

Entä synnyttääkö näin valtaisa uhri vastaavan hyvinvoinnin? Ei. Kokemus osottaa, että niinkuin hyvä kasvaa hyvää tekemällä, niin pahakin kasvaa pahaa tekemällä. Vaikka sodan tavoitteena ehkä on ollut aineellinen hyvinvointi, onkin tuloksena kurjuus ja köyhyys. Tämä todistaa, että veriuhri — olkoonpa sen motiivi kauniskin ja perustukoon vaikka vapaaehtoisuuteen — kuuluu ihmisminän eläinpuolen aikaansaannoksiin. Kun uhri vaatii lunnaikseen toisen elämän, on se pedon uhria.

Huomaamme käynnissä olevan maailmanpalon ainutlaatuisiksi ihmiskunnan historiassa. Väkivalta aivan kuin tavoittelee loppuratkaisua. Ihmiskunta vaistoa, että joku käsittämätön uusi voima pyrkii elämässä esille. Kuitenkin se voima on karkeassa ristiriidassa kaikkein, mikä ennen näytti kauniilta ja sankarilliselta. Sekä hyvä että paha pyrkivät nyt esille oikeassa valossaan. Hyvä on toistaiseksi enemmän piilossa — se sisältyy tähän uuteen voimaan — mutta pahuus näkyy sitä enemmän. Sen todellista luontoa ei voida peittää. Valtavasta propagandasta huolimatta harvat ihmiset uskovat, että esim. nykyinen sota on edes puolustussotaa. Jokainen käsittää, että kaikki kansat ovat yhtä valmiita tuhoamaan toisensa — mikäli voimat riittävät. Tämä selviö tulee ihmisiin sisästäpäin. Mutta n.s. ”terve järki” on opetettu ajattelemaan, että se on puolustussotaa — kaikesta huolimatta. Tämä ristiriita panee ihmiset reagoimaan toiseen tai toiseen suuntaan — enimmäkseen totunnaiseen ”terveen järjen” suun-

taan. Sitä on puolustettava sisäistä totuudennäkemystä vastaan, joka vaistomaisesti aavistelee "terveestä järjestä" huolimatta sodassa piilevän järjettömyyden.

Esillepyrkivän voiman luonne esitetään Pekka Ervastin uudelleen järjestämässä Vuorisaarnassa, etenkin sen viidessä käskyssä. Niiden järjestelmällisestä rikkomisesta ja piittaamattomuudesta nykymaailma on tehnyt tavoiteltavan hyveen.

Vuorisaarnan ensimmäisen — suuttumattomuuden — käskyn positiivinen puoli on hyvyys, hyvä tahto. Sen vastakohtaan — pahan tahdon — näemme silmiinpistävimpänä n.s. pyhässä vihassa. Vihan pyhyys tekee pahuuden tavallista syvemmäksi, koska siinä vedotaan elämän sisäisiin henkivaltoihin. Se vie tekoihin: uhrautumaan petojen tavalla, jolloin vastustaja on tuhottava mihin hintaan tahansa taikka itse tuhouduttava.

Puhtauden käsky näkyy nurinpäisenä m.m. pakollisessa tai puolipakollisessa ihmisten joukkotuotannossa. Sota tuhoaa suuret määrät ihmisiä, joten uusia on tuotettava. Tarkoituksen saavuttamiseksi voidaan laillistetun propagandan lisäksi käyttää pakotteita.

Vannomattomuuden ja totuuden käskyn vastakohta ilmenee m.m. pakollisessa lippuvalassa. Siitä huolimatta, vaikka kristinuskon Mestari opetti: "Älkää vannoko, vaan olkoon puheenne on tai ei", ovat kristityt kansat katsoneet velvollisuudekseen vaatia valoja ja sokean tottelevaisuuden lupauksia. Vaikka sama Mestari opetti: "Teillä ei ole mitään, minkä kautta vannotte, ette voi yhtään pääanne hiusta antaa valanne pantiksi. Valanne vaan sitoo teidät tekemään tekoja, jotka eivät ole vapaan harkintanne määrättävissä"; siitä huolimatta kristilliset kirkot antavat auliisti apuansa vannotettaessa ihmisiä — murhaamaan toisiaan.

Kristillisten kansojen asennoituminen saa entistäkin räikeämmän valaistuksen neljännen käskyn valossa, jossa kielletään pahan vastustaminen. Neljäs käsky on rauhan käsky. Kuitenkin kaikki nykyiset yhteiskuntamuodot perustuvat pahan vastustamisen periaatteeseen. Pahaa — ainakin teoissa ilmenevää — vastustetaan juuri rauhan säilyttämiseksi. Tuomioistuimilla ("älkää tuomitko, ettei teitä tuomittaisi"), vankiloilla ja kuolemanrangaistuksilla kristityt kansat "toteuttavat" Mes-tarinsa neuvoa: "Autuaita ovat rauhan rakentajat".

Viidennen eli rakkauden käskyn vastakohdaksi näemme syntyneen uuden aatteen: aseveljeyden. Veljeyden henki vaikuttaa niin pakottavan voimakkaasti, että se kuultaa läpi vastakohdissaankin. Mutta kun veljeyden ehtona on ase, niin muuttuu se ilman varauksia Vuorisaarnan vastakohdaksi.

Uhrin olemus on sekä kielteinen että myönteinen. Alemmankaan maailman uhri ei voi tapahtua ilman kieltäymyksiä. Yhä uudestaan on vedottava kansojen kieltäytymiskykyyn, jotta sodan ruhjoma elämä pysyisi pystyssä. Lisäksi sodan suggeroiva vaikutus kahlehtii ajatuselämän. Epätoivo ja kuolemanpelko saa ihmiset kieltäytymään ajattelemasta muuta kuin sotaa, joten he joutuvat uhraamaan sen alttarille myöskin sielullisen panoksensa . . . Uhrin myönteinen puoli on se pyhä innostus, jolla ihmiskunta tätä grottemyllyä pyörittää.

Astuessamme hävittävästä uhrista Vuorisaarnan hengessä tapahtuvaan rakentavaan ja luovaan työhön, sivuutamme samalla minuutemme keskikohdan ja astumme eläimen tieltä enkelin tielle. Samalla joudumme käytännössä ratkomaan hyvän ja pahan ongelman, joten uhrikäsitemme tulee esille uudessa muodossa. Huomaamme, ettei henkinenkään elämä ota onnistuakseen

ilman uhrautumista, ja että siinä vasta todellista uhri-
mieltä kysytäänkin. Henkisellä tiellä ei kannusta kun-
nian eikä palkinnon toivo — usein menee entinenkin
kunnia. Totuudenetsijää kannustaa työhön ihmiskun-
nan sielullinen pimeys ja hätä, se erämaan tuntuinen
kolkkous, jossa se tietämättömyydessä ja välinpitämät-
tömyydessä vaeltaa. Hän on oppinut ajattelemaan
selkeämmin, hän näkee kauemmaksi. Hän tietää, ettei
ihmiselämän tarkoitus ole perhosten leikissä eikä peto-
jen mylvinnässä. Se on Jumalan etsinnässä, ihmisyy-
den toteuttamisessa ja enkelin tavalla uhrautumisessa.
Sentähden hän tuntee velvollisuudekseen kulkea valona
ihmisten keskellä — jos ei aurinkona, niin pienenä kier-
totähtenä. Hänelle on käynyt selviöksi, ettei ihmiskun-
nan tilaa paranneta vain lakeja laatimalla, eikä muilla
ulkonaisilla menetelmillä — miten hyviä muuten liene-
vätkin. Todellinen parannus on henkisessä valistuk-
sessa, joka johtaa yksilökohtaiseen itsekasvatukseen.
Vain tämä työ tekee ihmisestä todellisen ihmisen sa-
malla, kun hän hitusen nostaa koko ihmiskuntaa.

Korkeampaankin uhrikäsitteeseen kuuluu sekä
myönteinen että kielteinen puoli. Edellinen on Vuori-
saarnan hengen mukaisessa elämässä ja työskentelyssä
Mestarin viittomalla tiellä. Mutta tämä ei lopulta on-
nistu ilman kieltäymyksiä. On kieltäydyttävä m.m.
turhasta seuraelämästä, jotta riittäisi aikaa henkisiin
tutkimuksiin ja mietiskelyyn. Henkisen elämän tulee
käydä niin tärkeäksi, että siitä tulee numero yksi, kuten
J. R. Hannula sanoo. Samoin tulee kieltäytyä turhasta
kielenkäytöstä. Pekka Ervast painosti kielen hillitse-
misen tärkeyttä pyrkijän ensimmäisinä ehtoina. Hän
opetti, että parjaamisen halu vaivaa sitä, joka on epä-
onnistunut yrityksissään tulla paremmaksi ihmiseksi.

Huomaamme, että kielen hillitseminen antaa omantunnon rauhaa ja tekee mahdolliseksi mietiskelyssä avautua ja olla rehellinen korkeamman Itsen edessä.

Sitten tulee myös esille kysymys rahan voittamisesta. Henkinen elämäkin on täällä aineen maailmassa kytketty rahaan, ja yleensä aineelliseen rikkauteen. Sitä on osattava asettaa Mestarin työhön. Siksi on kieltäydyttävä turhasta tuhlailusta. Sitä mukaa, kun mammonan mahti alistetaan yksilöiden välityksellä Mestarin käytettäväksi, pakenee kansojenkin ulkonainen kurjuus. Sillä tämän kurjuuden syvin syy on sielullinen patoutuma: köyhyyden pelko. Se poistuu kansoista vain valistuneitten ihmisten sisäisen voiton ansiosta, jonka he saavat mammonasta jos "valittuja" on kansassa kyllin paljon.

Vähitellen kielteisenkin uhrin laatu syvenee: on opittava kieltäytymään väärästä uhritavasta. Tässä vaaditaan erottamiskykyä. Sanoihan Jeesuskin: "Köyhät ja vaivaiset ovat aina luonanne, mutta minua ei ole aina". Hyvä on myöskin muistaa, mitä H. P. Blavatsky sanoo "Teosofian Avaimessa": "Ne harvat, joilla on varoja tehdä, mitä tavallisesti sanotaan hyväntekeväisyydeksi, seuraavat buddhalaista sääntöä ja tekevät sen itse, ei välikäden kautta eikä julkisesti merkitsemällä lahjoja hyväntekeväisyysrahastoihin. Teosofin tehtävä on ennen kaikkea unohtaa persoonallisuutensa".

Näitä alemman maailman voimia voittaessamme pääsemme kiinni itse henkiseen työskentelyyn. Aika ja raha eivät enää aseta esteitä, vaan päinvastoin järjestävät tilaisuutta ja omantunnon rauha avaa tutkimusmahdollisuudet. Joudumme ehkä osallistumaan järjestö- ja ryhmätyöhön, tai ponnistelemme yksiksemme. Jos olemme vakavissamme, voi Mestarin huomio kään-

tyä työhömmе. Silloin asetetaan uhrivalmiutemme ko-
keelle. Emme ole lopullisesti itsestämme selvillä, en-
nenkuin kriittinen hetki ajaa meidät käytännölliseen
ratkaisuun. Koe tulee tavallisesti ilman, että sitä ko-
keeksi huomataan.

Ajatelkaamme, että jossakin järjestössä asetutaan
väkivaltakysymykseen nähden passiivisen vastarinnan
kannalle — esim. hyväksytään teoriassa elämänohjeeksi
Vuorisaarnan neljäs käsky. Tämä voi johtaa kokeeseen
käytännössä. Silloin kysytään etenkin järjestön johta-
vilta elimiltä, onko väkivallan ja suvaitsemattomuuden
henki tullut voitetuksi? Kokemus teosofisessakin liik-
keessä kuitenkin osoittaa, että kriittisen hetken tullen
järjestön johto ensimmäisenä useimmiten on pettänyt
ihanteensa ja auktoriteettivallallaan vienyt joukot mu-
kanaan. Lankeemuksen dramaattisuus selviää tietäes-
sämme, että teosofinen liike lähetettiin pelastamaan
ihmiskuntaa sitä uhkaavasta luhistumisesta. H. P.
Blavatsky nimenomaan teroitti, että jos ei teosofiaa
oteta vastaan, tulee Eurooppa vajoamaan ennen näke-
mättömään kauhujen mereen. Varsinkin Euroopan
karma oli synkkä ja teosofiassa oli sille heitetty pelas-
tusköysi. Siihen tarttumalla olisi väkivallan henki
osattu voittaa. Vaadittu ulkonainen kärsimysuhri olisi
tullut korjatuksi kyllin lukuisten yksilöiden sisäisellä
voitolla; yksilöiden, jotka muodostavat ryhmiä teosofi-
sessa liikkeessä. Ettei näin osattu menetellä, johtuu
siitä, ettei tehty kylliksi työtä teosofisen liikkeen poh-
jimmaisен tarkoituksen selvillesaamiseksi, monenmoi-
set pikkupuuhut ja harrastukset hämäisivät alkuperäi-
sen Mestarin ohjelman. Ja karma purkaantui seurauk-
sina, joiden keskellä parhaillaan elämme.

Tästä näemme, miten Elämän asettama koe nostaa pinnalle todellisen olemuksemme. Niinpä teosofisessa liikkeessäkin, kun väkivallan henkeä, hyvän ja pahan probleemia ei ajoissa perusteellisesti ratkaistu, muutui se kokeen tullen nopeasti suureksi sodan ylistyslaukuksi. Sillä Elämän koe on armon osoitus joka paljastaa, kummalla puolen minuutemme keskipistettä todellisuudessa olemme; enkelillä vai pedollako on ylivalta. Sillä tämä määrää uhrimme laadun.

Viimeisen kosmillis-henkisen vuodatuksen ansiosta tämä kysymys on käynytkin yhä ajankohtaisemmaksi. Jos emme osaa uhrautua enkelin tavalla, Vuorisaarnan hengen mukaisen elämänymmärryksen puolesta, on meidän uhrauduttava taistelevan sodanjumalan alttarilla. On tultu planetaariseen käännekohtaan, jolloin elämä alkaa vetäytyä alkulähteitään kohti. Ja sanotaan, että noustessaan ihminen vie taivaatkin mukanaan. Kaikki kirkastuu ja eetteröityy vähitellen. Ihmiskunnan kah-tiajako on alustavasti ja peruuttamattomasti alkanut. Sentähden ensimmäinen ratkaiseva askel niin yksilöiden kuin kansojenkin kohdalla on otettava suurimman pahan — sodan — voittamiseksi ja inhimillis-jumalallisen uhrikäsitteen omaksumiseksi.

Tässä suhteessa huomaamme totuudenetsijöidenkin kesken väsähtämistä. Uskotaan, että ehkä tulevissa ruumistuksissa jaksetaan tehdä ratkaisu. Siksi on hyvä muistaa "Pistis Sophian" sanoja: "Maaria jatkoi jälleen sanoen Vapahtajalle: "Jos sielut sitten monta kertaa tulevat maailmaan ja mysterion saannin laiminlyövät, toivoen, että he toisella kerralla maailmaan tullessaan ne kyllä saavat, eikö siinä ole vaara, etteivät he niitä koskaan onnistu saamaan?"

Vapahtaja vastasi opetuslapsilleen sanoen: "Koko maailmalle julistakaa lausuen näin: "Pyrkikää siihen, että Valon mystერიот täällä ajassa ja vaivassa saisitte ja Valon valtakuntaan pääsisitte. Älkää päivää päivään älkääkää kierrosta kierrokseen liittäkö, toivoen mystერიот saavanne toisella kerralla takaisin tullessanne. Eivät nämä tiedä, milloin täydellisten sielujen lukumäärä on saatu, sillä jos täydellisten sielujen lukumäärä on saatu, niin minä Valon portit suljen eikä kenkään tästä hetkestä alkaen sisälle pääse, ei ulos liioin, sillä täydellisten sielujen lukumäärä on saatu ja Ensimmäisen Mystерион mystерио täytetty, jonkavuoksi kaikkeus syntynyt on . . . Sillä täydellisten sielujen lukumäärän täytyttyessä . . . ihmiskunta on vielä olemassa . . . ja — noina aikoina — takaisin maailmaan tulee joitakuita, jotka näihin aikoihin minua ja opetuksiani ovat kuunnelleet . . . ja havaitsivat, että minä olen Valon portit sulkenut".

Pistis Sofian kuvauksesta selviää, ettei maanpäällistä elämää jatku rajattomasti, eikä täydellisten lukumäärän täytyminen ole pilventakaisessa, kaukaisessa tulevaisuudessa, vaan että ihmiskunta tämän hetken tullen on vielä olemassa — ihminen nykyisessä olotilassaan. Samalla kuvataan, miten maailmaan heitetään puhdistava tuli, joka puhdistaa kaiken, mutta ne, jotka eivät Valon mystериоita saavuta, heitetään uloimpaan pimeyteen. Tässä toistuu vähän eri muodossa sama, minkä Jeesus esittää evankeliumissa kuvatessaan viimeistä tuomiota, että silloin on niinkuin Nooan päivinä: ainoastaan valitut pelastuvat. Siksi ihmisten on osattava ajoissa tehdä ratkaisunsa, ja antaa kosmillisen puhdistavan tulen tehdä työtään itsessään, että voisivat seurata planeettamme mukana. Sillä Kosmillisen Kris-

tus-Isän puhdistava ja uudestisyntyttävä tuli on nyt ratkaisevasti laskeutunut ihmiskuntaan. Nyt, jos koskaan, kysytään oikeata uhrihenkeä, uhrautuvaa työskentelyä Vuorisaarnan hengessä, sillä uusi aikakausi odottaa lunastajiaan, hengen aatelista, joka osaa rakentaa jo lasketulle perustukselle.

— — —

Mainitsimme lyhyesti kosmisesta vuodatuksesta ja Kosmisen Kristuksen laskeutumisesta. Asia kaipa lisäselvitystä.

Kosmisen Kristuksen laskeutumisella tarkoitetaan jumalallisen täydellisyysajatuksen ilmenemisyrittä. Kristus on aikojen kuluessa taso tasolta lähestynyt ihmiskuntaa ja tätä kemiallisfyysillistä tasoa. Tarkoitus on, että Jumalan tajunnassa elävä täydellisyysihanne toteutuisi kaikilla tasoilla niissä olennoissa, jotka noilla tasoilla asuvat.

Pekka Ervast esittää kuvaannollisesti, miten Kristus, ollen ensin tähtiavaruuksissa, saapui aurinkomaailmaan, jossa sen ottivat vastaan korkeat olennot. Ajan ollen se saapui planeettamaailmaan ja edelleen maapalloon. Tämä on tavallaan kuvakieltä, joka merkitsee, että Kristus tuli kuin sisästä ulospäin tähän ulkokoh-taisuuden maailmaan.

On huomattava, ettei Kristus ole olento, joka ilmestyy jonnekin. Kristus on Jumalan tajunta, joka herää yksilöllisessä järkiolennossa. Kun sanotaan, että Kristus on tullut fyysilliselle tasolle, merkitsee se, että on olemassa ihminen, jossa Kristustajunta herää. Jumalallinen tajunta on silloin saanut muodon ihmisessä, joten voidaan sanoa, että Kristus, Isä on tullut maanpäälle. Jumalallinen järki, rakkaus ja tahto eri aspek-

teissaan, tai yhdessä, toimii ihmisessä ja ihmisen kautta.

Kun on kysymys Kristuksen ensimmäisestä inkarnatsioonista, on tapaus planeetaarisesti käänteeseen tekevä. Siinä yhteydessä annetaan planeetallemme ja ihmiskunnalle uusi kosminen uudestisyntyttävä voima. Koko elämä tulee kuin uuteen viritykseen samalla, kun ihmiskunta saa elämänkouluunsa uuden perustan. Sentähden puhutaan näiden tapausten yhteydessä kosmisista vuodatuksista, joiden dynaaminen voima jää jatkuvasti vaikuttamaan ihmiskunnassa.

Elämme parhaillaan keskellä suurta planeetaarista käännekohtaa. Kristus on laskeutumisessaan saavuttanut kemiallisfyysillisen tason ja samalla on uusi kosminen voima alkanut vaikuttaa elämässä. Jumalallinen lunastustyö on koskettanut aineen pohjaa ainakin yhdessä ihmisessä. Uusi tie on avattu ja uudet voimat ravistelevat ihmiskuntaa uuden ajan synnytystuskissa.

III

Ihmiskunnan kahtiajako.

Ajatus Kristuksen toisesta tulemisesta ja viimeisestä tuomiosta askarrutti jo alkukristillistä seurakuntaa. Jeesushan puheissaan viittaili aijoonin lopussa tapahtuvaan Ihmisen Pojan tulemiseen, jolloin ihmiskunta jaetaan Valtaistuimen oikealle ja vasemmalle puolelle. Nämä Jeesuksen vakavat puheet ovat jättäneet jälkensä ei ainoastaan kirkollisiin, vaan tieteellisiinkin maailman-selityksiin. Edellinen selittää asiat jotenkin ylikuonnollis-materialistisesti, jolloin Jeesus tulee omassa persoonassaan taivaan pilvissä ja tuomitsee sekä elävät että kuolleet. Tapahtuma koskee sekä ihmiskuntaa että maapalloa. Luodaan uudet taivaat ja uusi maa vanhurskaita varten. Ihmisille luodaan uudet kirkastetut ruumiit — vainajille ne luodaan entisten tomusta.

Tämän käsityksen mukaan ihmisellä on sielu. Ihminen itse on ruumis, joka kuoltuaan nukkuu viimeiseen tuomiopäivään asti. Silloin luodaan uudet ruumiit. Voimme syystä kysyä, mikä näissä uusissa ihmisissä vastaa entistä persoonallisuutta, jonka ansioista tai

edellytyksistä sitä palkitaan tai rangaistaan? Joka tapauksessa ei taivasta eikä helvettiä ole kansoitettuna ennen viimeistä tuomiota — vastoin kansanomaisia käsityksiä.

Materialistis-tieteellisen käsityksen asiasta määrittelemme sanoilla: vahvemman eloonjäämisen laki. Kasvi- ja eläinkunnassa havaitaan olevan sääntönä taistelu olemassa-olosta, jossa heikompi sortuu. Vahvemman eloonjäämisessä on heikomman tuomio ja eloonjääneen ylösnouseminen, jotka ylläpitävät kehitystä.

Ajatuksesta, että ihminen on eläinkunnan korkeampi muoto, tullaan siihen, että sama laki pitää paikkansa ihmisenkin suhteen. Todistellaan, että jos kaksi alkuihmistä — joista toinen on huomattavasti toista vahvempi — joutuu taisteluun, niin on todennäköistä, että heikompi sortuu. Ensinäkemältä ihmiskunnassa vallitsee eläinkunnan laki.

Nyt on huomattava, että ihmisellä on myöskin järki, joka sivistyskansoilla on kehittynyt verrattain korkealle. Ja tosiasia on, että älyllinen etevämmuus ja vikaus vievät taistelussakin voiton ruumiillisesta kunnosta. Mutta järki onkin ihmisen omaisuutta, eikä eläimen. Kaikki rakentava, luova työ lähtee järjestä. Sillä eroitamme oikean väärästä, totuuden valheesta. Emme eläimen tai alkuihmisen asteella ollessamme kykenisi luomaan sivistyksiä eikä järjestettyjä yhteiskuntia. Ajatuskyky on meidän inhimillis-jumalallinen etuoikeutemme ja se velvoittaa. Sentähden järjen käyttö toisen tuhoamiseksi on oman inhimillisyytemme lokaan vetämistä ja jumalallisten lahjojemme prostituomista.

Vaan tästä ihmiskunta ei näytä välittävän. Sotaa käydään siitä huolimatta, että järki sanoo sen olevan hulluutta. Ajatella sopii, eikö tämä terveen harkinta-

kyvyn pääläelleen asettaminen ole suoranainen vasta-vaikutus kirkon taikauskoisesta ylösnousemis-opista? Vaikka hyvin tiedetään — ja kaiken lisäksi on kemiallisten analyysien avulla todistettu — että maahan haudattu ruumis hajoaa alkuosiinsa, niin tästä huolimatta selitetään sen nukkuvan ja kerran nousevan ylös. Ja selittäjät ovat akateemisen oppiarvon korkeimmilla portailla. Jos järki pistetään penkin alle yhdessä asiassa, miksi ei myös toisessa. Sotaa jatketaan, vaikka selvästi nähdään, miten se yhä totaalisemmaksi käyvänä ei eroita vahvaa heikosta, ja siis suorastaan kumoaa materialistisenkin kehitysteorian. Päinvastoin sota pyrkii tuhoamaan juuri terveimmän ja voimakaimman ihmis-aineksen, joten ihmiskunnan tulevaisuudesta jäävät huolehtimaan ruumiillisesti vajavaiset ja ne sielullisesti pohjiaan myöten järkyttyneet ihmiset, jotka pelastuvat teknillisen sodan hirmuista — antaakseen jälkeläisilleen järkytyksensä perintönä. Siksi ajattelevimmat tiedemiehetkin jo kauhulla katselevat aikaa, jolloin ihmiskunta herää näkemään, mihin tämä materialistis-tieteellinen elämänkäsitys kirkkojen myötävaiikutuksella on meidät johtanut. Aavistus sanoo, että tuomion käsi lepää raskaana koko länsimaisen kulttuurin yllä. Sen karma on synkkä ja sentähden vastavaikutus on raju.

Opetuslasten tiedustellessa viimeisten aikojen tunnusmerkkejä, Jeesus varoittaa vääristä profeetoista joita niihin aikoihin on paljon. Ne pyrkivät eksyttämään valitutkin. Hän puhuu vallitsevasta sekasorrosta, sodista ja maanjäristyksistä. Silloin on aijoonin loppu, pitkän aikakauden loppu, kuten P. E. selittää. Tässä kuvataan selvästi historiallisia asioita, vaikka ne samalla symbolisoivat ihmissielussa tapahtuvia henkisiä

tosiasioita. Ei ole kysymyksessä maailmanloppu, sillä Jeesus sanoo selvästi, että tämä on synnytystuskien alkua — uuden aikakauden synnytystuskia.

Samalla näemme lausuntoja, joita ei voida ottaa ulkonaisella tavalla. M.m. sanotaan, että niinkuin salama lähtee idästä ja näkyy länteen, niin on Ihmisen Pojan läsnäolo oleva. Silloin Kristus tulee suurella voimalla taivaan pilvien päällä, taivasten voimat järkkyvät, tähdet putoavat, aurinko pimenee ja kuu ei anna valoaan. Tietäjien kokemus osottaa, että tässä puhutaan henkistä asioista. Taivasten voimat järkkyvät ja aurinko ja kuu tulevat pimeiksi, ennenkuin taivaallinen ihminen ja maallinen ihminen yhtyvät. Pekka Ervast kuvaa omaa Jordankastekokemustaan juuri tähän tapaan. Taivaallinen ihminen, Jumalan poika tulee kuin pilvessä ja valo näkyy idästä länteen, koska ihminen tulee tietoiseksi Jumalasta ja Jumala on kaikkialla. Tässä on samalla tapahtunut viimeinen tuomio persoonallisuuteen nähden ja ylösnouseminen uutena ihmisenä. Samoin kuin kuolema edeltää uutta jälleensyntymistä, samoin mystillinen kuolema edeltää uudestisyntymistä.

Samassa yhteydessä luemme vertauksen viikunapuusta: ”kun sen oksa jo mehevöittyy ja lehdet puhkeavat, niin tiedätte, että kesä on lähellä. Samoin myöste, kun näette kaiken tämän tietäkää, että se on lähellä, oven edessä.”

Kristosofisina totuudenetsijöinä ymmärrämme, mitä tämä psykologisesti merkitsee. Ihmisessäkin kuin viikunapuun mehevöittyminen ennustaa kesän tuloa. Sanotaan ihmisen tulevan raskaaksi Pyhästä Hengestä. Sitämukaa kun ihminen osaa luopua entisestä itsestään, kunnian ja vallan tavoittelustaan; sitämukaa, kun hän alkaa nähdä jokapäiväisen ihmisensä pyrkimysten tur-

huuden, sitämukaa hän sisässään alkaa aavistaa kesän lähestymistä. Se on pyhää voimaa, joka virtaa häneen, ihmeellistä uskoa ja luottamusta Jumalaan. Se kantaa häntä eteenpäin tiellä, joka kuvastuu yksinäiseksi, aivankuin hautaa kohti kulkemiseksi. Hän tietää kantavansa muassaan ristiä, mutta jokin puhuu hänen sisässään, että kesä lähenee, että ikuisen elämän valta on suurempi kuin kuoleman valta. Hän aavistaa ja aivankuin tietää, että kaiken tuskan takana on ihmeellinen mystério, että se, mitä hän tietämättään tai tietoisesti on kaivannut, on nyt lähestymässä ja että se tapaus on käänteentekevä hänen elämässään.

Jeesus puhuu usein sekä viikunapuusta, että viinipuusta. Itsestään hän sanoo: "minä olen tosi viinipuu". Kun hän kohtasi Natanaelin, hän sanoi: "Katso todellista israelilaista, jossa ei ole vilppiä". Natanaelin tiedusteluun, mistä tämä hänet tuntee, vastaa Jeesus: "Näin sinut ollessasi viikunapuun alla." Voimme ymmärtää, että sanoilla viikunapuu ja viinipuu oli hänen suussaan määrätty merkitys. Itse hän oli tosi viinipuu. Hän oli kosmillisen Kristuksen personoituma ja hänestä oli lähtöisin tosi viini. Hän tuli ylhäältäpäin maailmaa auttamaan ja häntä seuraamalla ihmiset tulevat osalliseksi tosi viinistä, jumalallisesta viisauden viinistä, ja samalla oksaksi suuressa viinipuussa, Kosmillisessa Kristuksessa.

Jos Jeesus tuli ylhäältä alas, on ihmisten ponnistettava alhaalta ylös. Oli olemassa puolijulkisia seuroja ja ryhmiä, joissa yritettiin elää pyhää elämää ja etsiä käytännön avulla ratkaisua elämän mysteerioihin. Näistä tunnetaan Essealainen seurakunta, jossa Jeesuksenkin sanotaan eläneen nuoruudessaan. Tätä seurakuntaa Jeesus todennäköisesti kuvasi viikunapuulla.

Kun hän sanoi Natanaelille: ”näin sinut viikunapuun alla”, on kuin hän olisi sanonut: ”Näin sinut Essealaisessa seurakunnassa ja siksi tunnen sinut. Tiedän, että siihen seurakuntaan kuuluu vilpittömiä ihmisiä, jotka parhaan ymmärryksensä mukaan etsivät totuutta ja seuraavat omantuntonsa ääntä.”

Tältä kannalta voimme ymmärtää vertauksen viikunapuusta myöskin historiallisena tapahtumana, jolloin se sopii sekä Jeesuksen aikaan että hänen kuvaukseensa viimeisestä tuomiosta. On kuin Jeesus sanoisi oppilailleen: ”Katsokaa nyt viikunapuuta ja seuratkaa, mitä siinä tapahtuu. Kun ymmärrätte tämän, ymmärrätte myöskin asioita tulevaisuuden suhteen. Olenhan opettanut, että puu tunnetaan hedelmistään. Minussa näette esimerkin. Jos nykyinen viikunapuu, Essalainen seurakunta, on lähettänyt joukostaan minun kaltaiseni ihmisen, on se merkki, että siinä puussa on elämää, että sen mahla juoksee ja näin ennustaa kesän, uuden ajan lähestymistä; uuden ajanjakson, jolloin elämässä vaikuttavat uudet voimat ja uudet virtaukset. Jumala on lähestynyt ihmiskuntaa kokonaan uudella tavalla ja siksi tämä esimerkki kelpaa kuvaamaan myöskin Kristuksen toisen tulemisen aikaa.”

Koska viime vuosikymmeninä on jälleen paljon puhuttu Kristuksen toisesta tulemisesta — ja niinkuin tiedämme, on tämä mysterio J. R. Hannulan elämäntyön tuloksena lopullisesti paljastunut — on syytä kysyä, näemmekö vertauksen viikunapuusta toteutuneen meidän ajallamme? Onko ollut näkyvissä voimakkaampaa pyrkimystä totuuden löytämiseksi? Olemmeko jälleen nähneet tosi israelilaisia, vilpittömien ihmisten yhtymiä ja järjestöjä, jotka ovat yrittäneet kuunnella totuuden ääntä, ja sydämen nöyryydessä ponnistelleet

Jumalan löytämiseksi? Ja jos näin on, onko se viikunapuun lähettänyt keskuudestaan maailmaan työntekijän, tosi viinipuun, joka voi janoiselle tarjota hengen viiniä, Kosmillisen Kristuksen vapahtavaa voimaa?

Katsellessamme maailmaa teosofisen liikkeen alkuaikoina, oli se henkisen elämän kannalta synkkää. Sanotaankin, että maa näytti olevan kuin päivänpolttama kivierämaa, kaikkea kasvuvoimaa vailla. Kirkot, joiden piti ylläpitää hengenviljelystä, olivat muuttuneet taikauskon synnyttämiä opinkappaleita palvoviksi laitoksiksi. Niiden antama hengenravinto oli kuin myrkyä, joka turrutti sieluelämän ja nukutti ihmiset henkiseen uneen. Tieteellisesti todistettu materialismi taas vei muassaan ne, jotka eivät jaksaneet tuodittautua kirkolliseen taikauskoon. Oli kyllä muutamia puolijulkisia ja salaisia järjestöjä, jotka päältäkatsoen tekivät poikkeuksen. Niistä on tunnetuin vapaamuurarijärjestö. Sillä oli vanhaa tietoa elämän ja kuoleman mysteριοista, mutta sekään ei ollut totuuden tavoittelussaan täysin vilpiton. Aika näytti, että sekin oli langennut ajamaan itsekkäitä tarkoituksia.

Tähän henkiseen hämäryyteen leimahti valo. H. P. Blavatsky alkoi Mestarien lähettiläänä julistaa teosofista sanomaa. Hänkin arveli vapaamuurarijärjestöltä saavansa tukea työlleen ja siksi hän yritti puhalttaa henkeä heidän jo melkein kuolleisiin muotoihinsa. Tässä hän kuitenkin epäonnistui, ja niin teosofisen sanoman oli omalla voimallaan raivattava tiensä ihmiskuntaan.

Katsellessamme näin jälkeinpäin teosofisen liikkeen monia haarautumia, lausumme väärän arvostelun, jos sanomme, ettei siinä liikkeessä ole vilpittömästi etsitty totuutta. Joskin Teosofinen Seura ja siitä silmukoitu-

neet haaraumat ovat joukkoliikkeinä epäonnistuneet yleisen veljeyden ytimen muodostamisessa, ovat siinä työskennelleet monen monet yksilöt luoneet teosofiaa käytännössä. Heidän ansiostaan ei maailma ole nyt niin pimeä, kuin H. P. B:n aloittaessa työtään. Kyllä teosofisesta liikkeestä voidaan sanoa, että siinä on se viikunapuu, joka ennusti kesän lähestymistä. Tässä puussa virtasi hengenelämän mahla, jumalallinen viisaus, kuten sen nimikin osottaa. Siinä puussa puhkesi silmuja, vakavia totuuden etsijöitä, jotka ymmärsivät teosofisen liikkeen tarkoituksen yrittäen tuoda sitä elämän käytäntöön.

Tutustuessamme H. P. B:n opetuksiin huomaamme, ettei ihmiskunnalle ole ennen esitetty näin kaikkeakäsittävää elämänfilosofiaa. Koko ilmennyt olemassaolo, sekä näkyväinen että näkymätön maailma, elämän kiertokulku kuoleman tällä ja tuolla puolen joutuvat järjellä käsitettävään valaistukseen. Elämän taustana ei ole mielivalta tai sattuma, vaan jumalallinen järjestys ja johto.

Tämä selittää, miksi teosofisen liikkeen muokkaamalle maaperälle voitiin istuttaa niin uutta ja käänteentekevää, että sillä on perustava ja ratkaiseva merkitys koko planeettamme tulevalle kehitykselle.

Suomessa vaikutti teosofinen työntekijä, jonka tuntemme Pekka Ervastina. Hänen elämäntyönsä on varmimpana todisteena, että tässä oli se viinipuu, joka työnsä hedelmillä todisti olevansa Jumalan Pojan uusi inkarnoituma. Pekka Ervast sanoo suoraan, että teosofinen liike on ollut Johannes Kastajan asemassa. Se on ollut ihmiskunnan erämaassa huutavan ääni, joka valmisti tietä Herralle. Elämme parhaillaan Kristuksen toisen tulemisen ajassa — historiallisestikin.

”Jos kuulette puhuttavan että Kristus on erämaassa tai kammioissa, niin älkää uskoko, se on petosta”, sanoo Jeesus. Ei hänen tulostaan tiedä muut kuin Isä yksin, kaikki edeltäpäin tehty propaganda on petosta. Huomaammekin, kuinka maailman-opettaja-ajatus on viime aikoina ollut kuin ilmassa. Valitettavasti ei ole maltettu odottaa, että joku näyttäisi työnsä hedelmillä olevansa tuo opettaja. Niinpä ihmiskunta joutuikin k.o. asiassa valhepropagandan sumutuksen uhriksi.

Pekka Ervast teki työtään vuosikymmeniä, eikä hänestä pidetty melua edeltäkäsin. Joukko hänen ympärillään kasvoi ja ainoastaan harvat aavistelivat hänen työnsä kantavuutta. Vasta hänen poismentyään J. R. Hannula nosti verkon silmistämme ja näytti, kuka oli elänyt keskellämme.

Ymmärtämättömyys johtuu osaksi siitä, että meillä on taipumus heittäytyä menneen ajan lumoihin. Asioita arvostellessamme pyrkivät esikuviksemme vanhanajan profeetat voimatekoineen. Meissä elää viaton usko satuihin: ”Oli kerran . . .” Aika luo kummallisen sädekehän menneiden profeettojen ylle, ja tuohon sädekehään on helppo uskoa. Niinpä Jeesuksen elämänvaellus kuvastuu nykyajalle suureksi saduksi ja meistä tuntuu käsittämättömältä, ettei häntä aikanaan paremmin ymmärretty. Ja kuitenkin evankeliumeista näkyy selvästi, että hän oli ihminen — joskin täydellinen ihminen. Päättäkätsoen ei hänessä näkynyt mitään sädekehää. Muutamat päättelivätkin, että hänhän on vain puusepän poika, eikä voine olla profeetta. Jeesuksen jumalallisuus näkyi hänen opissaan ja opetuksissaan, ja niitä eivät täysin ymmärtäneet kaikki hänen oppilaansakaan. Vanhanajan lumous kuvastuu myös siinä, että tulevat tapaukset ovat mielestämme mennei-

syyden peilikuvia. Kun puhutaan aikanamme tapahtuvasta käänteentekevästä Jumalan Pojan esiintymisestä, nousee helposti mieleen kirkon opettama lunastuskuva ristillä riippuvasta miehestä, jonka kuvan hurmioittamana aikamme valistuneet ihmiset viettävät sielullisia orgioitaan. Ja kuitenkin: 20:nen vuosisadan ihmisten tulisi jo käsittää, ettei ihmisen tappaminen kykene pelastamaan ihmiskuntaa — tapahtukoon se miten suurella inkvisiittorimaisella taidolla tahansa. Sitä auttaa ainoastaan parempi elämänymmärrys ja tietäjän suusta lähtevän totuuden käytännöllinen seuraaminen.

Usko ihmeisiin onkin johtanut suurimman ”ihmeen”, sijaissovitusopin keksimiseen. Jeesuksenkin ihmetyöt kalpenevat tämän ihmeen edessä. Vaikka Jeesus opeuksissaan näyttää selvääkin selvemmin, että kaikki väkivallan käyttö on pahasta — pahan vastustaminenkin — ja vaikka hän — puhuessaan mahdollisesta väkivaltaisesta kuolemastaan — sanoo, että parempi olisi sen aiheuttajalle, jos hän ei olisi syntynytkään, niin sittenkin on saatettu selittää, että ihmiskunnan pelastus on — murhassa. Että ihmisen äly saattaa kääntyä näin ylösalaisin, on ihmeistä suurin.

Palatkaamme vielä kuvaukseen viikunapuusta. Kerrotaan, että Jeesus nuhteli viikunapuuta, joka ei kantanut hedelmää, ja se puu kuivettui. Voimme ymmärtää tämän siten, että hän puhui tapansa mukaan suoria sanoja aikansa uskonnollisille yhtymille. Sanoihan hän fariseuksia ja saddukeuksiaikin kyykkäärmeiden sikiöiksi. Hän tahtoi näyttää oppilailleen, miten käy henkisen järjestön, joka ei kanna taivaallisia hedelmiä, s.o. joka unohtaa korkean tehtävänsä palvellakseen maailman auktoriteetteja. Eikä tässä ollut mitään kostonajatusta. Hän toi julki, mitä nämä kätkivät sisäänsä, ja

tämä julkilausuma tuli kuin tuomioksi. Tuomio asui jo heissä itsessään, se oli heidän karmansa. Jeesuksen sana oli kuin pelastusköysi, johon tarttumalla, s.o. mielenmuutoksella olisi voinut lunastaa uhkaavan tulevaisuutensa.

Pekka Ervastista niinkään tiedämme, ettei hän ketään tuominnut. Mutta hän odotti henkisiä hedelmiä niiltä järjestöiltä, jotka kantoivat uskonnon ja henkisen tiedon lippua. Siksi hänkin veti esiin niiden valheellisuuden ja tekopyhyyden, jotta nämä saisivat tilaisuuden korjata erehdyksensä ja oikeilla teoillaan lunastaa laiminlyöntinsä. Hän pani kokeelle kirkon, niinkuin hän itse kertoo. Jos kirkko olisi ymmärtänyt asettaa hänet päämiehekkeeseen, olisi se pelastunut sitä uhkaavasta luhistumisesta. Se olisi hyväksynyt Vuorisaarnan käytännöllisen siveysopin ohjelmaansa ja ihmiskunta olisi sen kautta saanut tarvitsemansa avun. Koe kuitenkin osoitti, ettei kirkolle ollut tärkeitä Vuorisaarnan vaaliminen. Näin tuli se langettaneeksi kuin tuomion päälle. Niinpä taistelu kirkon olemassa-olosta onkin kiihtynyt vähän joka maassa. Se on kirkkojen karma. Ne ovat väärinkäyttäneet saamiaan talenteja. Niiden ainoa pelastus on uudestisyntyttää itsensä Vuorisaarnan pohjalla.

Toinen, joka väitti omaavansa ikuisuus-arvoisia perinteitä, oli vapaamuurarijärjestö. Senkin P. E. asetti kokeelle. Eivät vapaamuuraritkaan tarttuneet ojennettuun apuun, ja näin vetivät päälleen oman tuomionsa. Tiedämme nyt, että vapaamuurarijärjestöt ovat lakkautetut suurimmassa osassa Eurooppaa.

Tämä on kuin tuomion aikakauden alkusoittoa. Sanotaan, että Kristus on ottanut karman johdon käsiinsä myöskin täällä aineen maailmassa. Ja mitä se

merkitsee? Mitä tapahtui, kun Kristus astui astraali-maailmaan, kuoleman jälkeiseen elämään ja otti vainajat rakastavaan syleilyynsä? Vainajat joutuivat puhdistavaan kiirastuleen. Kosmillisen Kristuksen täydellisyysaate tuli vainajille kuin kuvastimeksi, josta näkyy heidän epätäydellisyytensä. Tämä ajaa vainajat luopumaan paheistaan ja vähitellen koko alemmasta luonnostaan.

Kosmillisen Kristuksen laskeuduttua Jeesus Natsa-realaisessa eetterimaailmaan, seurasi sitä kiirastulen laskeutuminen fyysilliseen tietoisuuteemme. Meissä heräsi merkillinen synnin tunto, kuten Pekka Ervast selittää. Kristuksen kuvastin elää nyt meissä kehoittavana sisäisenä äänenä. Kun taivas on nyt meidän päivätajuntamme yläilmoissa, voi tajuta niin korkeita ihanteita, että kykymme niiden toteuttamiseen näyttävät toivottoman pieniltä. Siinä syy korkeuksia kohti ajavaan kiirastuleen sisällämme.

Kuolemanjälkeisessä elämässä Kristusvoiman vaikutus ilmenee synn ja seurauksen lakina, joten totuuden tieto kirkastuu ja sen valossa eletyn elämän tulokset tuomitaan. Samoissa merkeissä jatkuu tuomio nyt Jeesuksen jälkeen meidän päivätajuntamme takana. Sisäisen omantunnon rauhan saavutamme vasta, kun tekomme ovat sopusoinnussa veljesrakkauden vaatimuksen kanssa. Toisin sanoen: kun ajatuksin, tuntein ja teoin suhtaudumme toisiimme niin, kun toivoisimme heidän suhtautuvan meihin.

Kristus-Isän laskeuduttua kemiallisfyysilliseen maailmaan, tuli kiirastuli myös ainemaailman elämään. Analogian mukaan ymmärrämme, että sen vaikutus ilmenee nytkin syysuhteen lain toiminnassa, joten ihmisten teot ovat tulleet uudelleen ja entistä todellisem-

malla tavalla tuomiolle. Tarkoitus on, että Isän tahto toteutuisi maanpäällä. Jeesushan sanookin selvästi valtaistuimen oikealla puolella oleville: "Tulkaa Isäni siunatut ja omistakaa se valtakunta, joka teitä varten on ollut valmistettuna maailman perustamisesta asti." Ihmiskehitys on suunniteltu kulkevaksi inhimillistä täydellisyyttä kohti ja maapallo on ajateltu heidän toimintakentäkseen. Sentähden lempeät ja rauhan rakentajat tulevat perimään maan.

Ympäriössä elämässä näemme parhaillaan esimerkkejä, miten syy ja seuraus ovat lähentyneet toisiaan. Elämän tahti on niin kiihtynyt, että lyhyen elämämmme aikana ehdimme toteamaan, kuinka jokainen väkivaltaperiaatteelle pystytetty yritys sortuu. Se sortuu aivankuin lumilinna keväisen auringon paisteessa. Mikä yön pakkasessa jäätyy, se päivän helteessä romahtaa. Ymmärrämme, että meidän on vähitellen opittava rakentamaan koko elämämmme kestäväälle perustukselle. Meidän on opittava tekemään syitä, joilla on kestävät seuraukset.

Uuden Testamentin kuvauksen mukaan ihmiskunnan kahtiajako toimitetaan juuri tekojen perusteella. Ei kysytä uskon-suuntaa eikä maailmankatsomusta, vaan: olemmeko ottaneet Kristuksen vastaan — teoissa. Olemmeko ruokkineet, vaatettaneet ja ottaneet huoneeseemme? Olemmeko omaksuneet Vuorisaarnan käskyt elämänohjeiksemme ja yrittäneet niitä elämässämme toteuttaa? Tämä on Kristuksen huoneeseen ottamista ja ruokkimista. Todellinen uskonto on elämän käytäntöä, eikä sunnuntaiharrastelua. On kuin Jeesus sanoisi: "Kristuksen toisessa tulemisessa alkaa taivasten valtakunta toteutua maanpäällä. Se toteutetaan Vuorisaarnaa elämällä ja näin asetutaan valtaistuimen

oikealle puolelle. Laiminlyönti Kristuksen vastaanotamisessa — Vuorisaarnan opin sivuuttaminen — johtaa vasemmalle. Vasemmalle jouduttuamme tulee maapallo aikanaan teidät hylkäämään ja saatte sodan ja väkivallan hengen viedä mukanne”.

Tästä joudummekin ylösnousemuskäsitteeseen. Ymmärrämme tämän kolmessa vaiheessa. Ruumiin ylösnouseminen eli jälleensyntyminen tekee jatkuvan kehityksen mahdolliseksi. Se johtaa aikanaan jokaisen ihmisen henkiseen ylösnousemiseen eli uudestisyntymiseen. Luonnollisesti näiden lukumäärä ajanollen kasvaa. Heidän työnsä maailmassa merkitsee Buddhan, Jeesuksen ja Pekka Ervastian perustyon jatkuvaa toteuttamista. Tästä seuraa — kuten P. E. sanoo — planeettamme jatkuva kirkastuminen ja eetteröityminen. Voidakseen elää, on ihmiskunnan sopeuduttava sen uuteen värähtelytilaan.

Tämä planeettaamme tullut uusi, uudestisyntyttävä voima vaatii meiltä ratkaisua kolmessa aspektissa. Järjellä on ratkaistava suhteemme väkivaltakysymykseen ja toteutettava Buddhan opettama tappamattomuus ihanne. Se on vähin vaatimus järjen tiellä. Tunteen avulla on tuotava käytännön elämään ihmisyy, Jeesuksen opettama veljesrakkaus. Se on ensimmäinen askel, josta alkaa syntymisemme uusiksi ihmisiksi. Tämä johtaa kolmanteen ratkaisuun: Tahto on suunnattava käytännölliseen työhön Mestarin johdolla. Se auttaa vähitellen planeettaamme ja sen ihmiskuntaa ylösnousemisen tiellä.

IV

Uskonpuhdistus — Ihmiskunnan pelastus.

Pekka Ervast sanoo kirjassaan "Nykyinen asema":
". . . jokainen ajatteleva ihminen laatisi itsellensä uskonnon, ellei toinen hänelle semmoista opettaisi." Tämä tosiasia kuvastaa ihmissielussa piilevää uskonnon tarvetta, jumalkaipuuta. Vaikka tiede yrittää todistella, että uskonnot ovat taikauskon tuotetta, ihmismielen avuttomuuden ja heikkouden ilmauksia, niin jokainen kuitenkin vaistoa, että näkyväisen elämän takana on suuri tuntematon johto, elämän ja olemassaolon lähde. Vaikka emme tunnustaisikaan mitään ulkonaista uskontoa, niin silti tunnemme sydämessämme vaativan ja kehoittavan äänen, joka tuntuu olevan persoonallista minäämme ylempänä ja aivan kuin esikuvana ja tavoiteltavana ihanteena. Jokainen tajuaa enemmän tai vähemmän selvästi, mikä on oikeaa tai väärää, hyvää tai pahaa. Yksilöstä riippuu, minkä verran kukin osaa ja haluaa sisäistä ääntään ymmärtää ja totella. Yksi asia kuitenkin on varma: oma tunto ei ole lahjo-

tavissa. Se joko hyväksyy tai hylkää tekemme. Väärät tekemme se rankaisee jatkuvalla vaivalla, hyvät ja oikeat palkitaan sisäisellä riemulla. Tämä todistaa, että jokin meissä on jumalallista alkuperää. Tämä korkeamman moraalin ääni antaa samalla perustan jumal-kaipuullemme. Se todistaa jokaiselle yksilöllisesti, ettei ihminen ole ainoastaan kuolemassa häviävä ruumiillinen olento, vaan että hänessä on jotakin kuolematonta ja ikuista, joka omien lakiensa mukaan kannustaa inhimillisempään elämään, kuin mitä tavallinen moraaliedellyttäisi.

Nyt on olemassa myöskin ilmoitettuja uskontoja, joiden lait ja siveyssäännöt alkuperäisessä puhtaudessaan ovat sopusoinnussa sisäisen oikeustuntomme kanssa. Ne tyydyttävät samalla myöskin järkeämme ja innoittavat ihmistä niiden käytännössä toteuttamiseen. Ja kokemus todistaa, että omatunto hyväksyy niiden seuraamisen. Tämä merkitsee, että uskontojen alkuperäiset opetukset ovat kotoisin jumalallisesta viisaudesta ja niiden julistajien on täytynyt olla totuuden tietäjiä, joilla on ollut avaimet elämän ja kuoleman mystereihin.

Vertaileva uskontotiede selittää m.m., että uskonnot kehittyvinä järjestelminä muuttuvat ja sopeutuvat ajan ja ihmisten tarpeiden mukaan. Teosofis-kristosofinen sanoma sensijaan paljastaa, ettei tämä ole kehitystä ainakaan parempaan päin, vaan se on takaperoista liikkettä, loittonemista alkuperästään. Ajan mukana on tieto vähitellen kadonnut — suurimmaksi osaksi henkisen laiskuuden ansiosta — ja tiedon puute on yritetty peittää loistavilla seremonioilla. Näin on jouduttu kaltevalle pinnalle, jonka tunnusmerkki on: uskonnollisen elämän helppous. Kirkkojen "apostoleilta" ei kysytä

tietoa, ei kykyjä eikä henkisiä ponnistuksia. Koko kirkollinen elämä on valettu hengettömään rituaaliin, jota kerrataan vuodesta vuoteen. Ja kaiken pohjana on tietämättömyys ja sokea usko. Ymmärrettävää on, että henkisen tiedon kadotessa ovat kirkotkin joutuneet palvelemaan itsekkäitä pyyteitä. Näin ovat sekä vanhat että uudet uskonnot tehneet mitä kohtalokkaimpia erehdyksiä. Sensijaan, että ne perustajiensa opetuksia noudattaen johtaisivat ihmisiä totuuden tiedon ja korkeampien asioiden tavoitteluun, niistä on tullut taikauskon ja pimeyden tyyssijoja. Tämä koskee ensi sijassa kristinuskoa, joka vallassaolevan eurooppalaisen rodun käsissä on tullut suorastaan hirvittäväksi aseeksi palvellessaan tämän valtapyyteitä. Siksi terveesti ajattelevat ihmiset ovat nähneetkin pikaisen uskonpuhdistuksen välttämättömäksi. Jumalankuva ihmisten tajunnassa on kasvanut jotenkin kiero, niin ettei siihen liitettyä siveellisyyden mittapuuta voidakaan rinnastaa oman tunnon ääneen. Tämä johtaa kaikkien siveellisyyksittien rappeutumiseen, sillä tosiasia on, että millainen on jumalkäsitys, sellaisia ovat ihmiset. Eihän ihminen voi olla jumalaansa parempi? Jos esim. jumala on avustamassa armeijoita toistensa tuhoamisessa, niin ovathan sodat silloin suorastaan jumalanpalvelusta.

Elämässä huomaamme aivankuin kaksi totuutta: näennäisen ja jumalallisen. Totuushan on yksi ja se on jumalallinen, mutta alempi järkiminä näkee elämän omasta pyydenäkökulmastaan ja on näinollen synnyttänyt oman käsityksensä mukaisen totuudenkuvan, s.o.: elämän karu arkinen todellisuus. Olemme rakentaneet yhteiskuntamme tämän todellisuuden pohjalle. Koko sivistyksemme kouluineen ja kirkkoineen elää materialismin lumoissa, pohjimmaisena tunnuksenaan väke-

vämmän oikeus. Mihin tämänsuuntainen ihmiskunnan kasvatus johtaa, siitä on nykyinen maailmanpalo ver- taansa vailla oleva esimerkki.

Tämän nähdessämme voimmekin kysyä: Onko tämä jumalallinen totuus? Onko jumalallisten lakien ja suun- nitelmien mukaan planeettamme ajateltu petojen vaiko ihmisten asuinsijaksi.

Huomaammekin Jeesuksen nimittäneen ihmisiä hen- kisesti nukkuneiksi, jopa kuolleiksi. Voimme näinollen ottaa esimerkin vainajista. Vainaja tajuaa ympäris- tönsä fyysillisen maailman peilikuvana. Tämä kolmi- ulottuvainen maailmankuva on kuin materialisoituneena hänen tajunnassaan. Tämä on totuus vainajan kan- nalta, mutta se ei ole jumalallinen totuus. Jumalalli- sen, ehdottoman totuuden vainajien maailmasta näkee ainoastaan vihityn silmä. Voimme näinollen myöskin sanoa, että henkisesti nukkuneiden tajunnassa tämä näkyväinen elämä on materialisoitunut eräänlaiseksi totuudeksi, jumalallisen totuuden irvikuvaksi. Tästäkin maailmasta näkee jumalallisen totuuden ainoastaan vihityn silmä ja sentähden meidän on opittava katsele- maan maailmaa heidän näkökulmastaan.

Ymmärrämme tästä, että uskonpuhdistuksen, ollak- seen tarkoitustaan vastaava, tulee paljastaa elämässä oleva jumalallinen totuus. Sen tulee tyydyttää ihmistä sielullisena, järjellisenä minuutena ja antaa ohjeet myös käytännön elämää varten. Mikään keksitty elämänoppi ei riitä, koska kysymyksessä on henkisesti nukkuneiden herätteleminen, joista jokainen elää omissa houreissaan. Mikään muu — kuin jumalallinen totuus ei ole kyllin rikas soveltuakseen jokaiseen eri yksilöön. Sentähden uuden uskonpuhdistuksen on tuotava esille sekä vanhaa että uutta: Sitä vanhaa viisautta, joka sisältyy kaikkien

uskontojen alkuperäisiin opetuksiin, filosofisiin järjestelmiin ja vanhoihin salaisiin traditioihin, sekä uutta, mikäli ilmoitettavaa on tullut. Mutta opillinen perusta lasketaan vanhalle. Siksi uusi uskonpuhdistus on sekä paikallinen että yleismaailmallinen. Paikallinen, koska jokaisen uskonnon on toimitettava puhdistus omassa leirissään, mutta myös yleismaailmallinen, sillä kaikkien uskontojen on syvennettävä omia oppejaan niillä kosmillisilla ja okkultisilla asioilla, joita historian kuluessa on tapahtunut. Uuden uskonpuhdistuksen tulosta voidaankin näinollen sanoa maailman uskonnoksi. Kansojenväliset ajan ja paikan rajoitukset ovat teknillisen ja tieteellisen kehityksen ansiosta tuntuvasti pienentyneet, ja kansat joutuneet lähemmäksi toisiaan. Uuden uskonpuhdistuksen tehtävänä on voittaa myöskin uskontojen väliset raja-aidat ja synnyttää yhteisymmärrys niiden välille. Eikä tämä onnistu, ellei samalla muodostu myöskin filosofista ja metafysiillistä pohjaa, joka koskee kaikkien uskontojen syntyä ja alkulähdettä. Siksi täytyy tuntea niiden yhteinen syntyperä: ne ovat ihmiskuntaa johtavien voimien, Valkoisen Veljeskunnan tekemiä yrityksiä herättää ihmisissä henkisen elämän kaipuuta. Niissä esitetään ihmiskunnalle tarjottu apu ja pelastuksen keinot.

Mistä meidän siis tulee pelastua? Ennen kaikkea tietämättömyydestä. Tärkein asia ihmiselle pitää olla selvä käsitys ja tieto olemassaolon tarkoituksesta. Sillä joku tarkoitus elämällä varmastikin on. Niin ovat viisaat kautta aikojen opettaneet. Koska siis muutamilla on tietoa elämän mystérioista, täytyy tiedon olla toistenkin ulottuvilla. Tämä on yksi kristosofisen elämänymmärryksen perusteita: tietoa on olemassa ja jokainen on yhtä oikeutettu sitä saamaan. Ihmisen ei ole

pakko, eikä hän saakaan tyytyä sokeaan uskoon. Totuutta on etsittävä, kunnes se löytyy. Sitä voidaan etsiä jokaisen uskonnon piirissä, sillä kaikki uskonnot ovat osia samasta totuudesta. Yhdessä ne muodostavat kokonaisuuden, maailmanuskonnon, jonka henkinen keskus ja perusta on laskettu meidän päivinämme. Vanhat uskonnot ovat valmistaneet tietä Jeesuksen tulolle ja hänen käänteentekeväälle työlleen ihmiskunnan pelastamiseksi.

Paitsi tietämättömyydestä, tulee meidän pelastua materialismista ja sen seurauksesta, väkivallasta. Materialismi, arkisen jokapäiväisyyden ja itsekkyyden uskonto, on tietämättömyyden synnyttämä sielullinen pakkopaita, jonka murtamiseksi Jeesuksen kautta tapahtunut kosmillisen Kristuksen laskeutuminen tähtäsi.

Mikä nyt siis ensinnäkin on maailmanuskonnon filosofinen ja metafyyssillinen tausta? Se on H. P. Blavatskyn julistama teosofia ja hänen paljastamansa uusi ja samalla ikivanha kosmologinen maailmankäsitys. Tässä on yhteinen ja järkiperäinen jalusta kaikille uskonnoille. Se paljastaa ilmenneen elämän järjestetyksi kosmokseksi, jossa kaikkiviisas jumalallinen järki ylläpitää tasapainoa. Elämän pohjimmainen laki on ihmisten veljeys, joka perustuu heidän yhteiseen jumalalliseen alkuperäänsä. Näin H. P. Blavatskyn työ oli tien raivaamista tulevalle maailmanuskonnolle. Tarkastelkaamme näitä asioita lyhyesti.

Olemassaolo perustuu oppiin kehittyvästä jumalasta. Jumaluus on kaikkiallinen, tuntematon, ehdoton. Siihen sisältyy ilmenemisen mahdollisuus. Ilmennyksen rytmiä sanotaan kuvaannollisesti Brahmaan hengitykseksi. Uloshengityksessä tulee maailmankaikkeus ulkoiseksi, sisäänhengityksessä ulkoisuus häipyy

Brahmaan yöhön. Ilmennyt maailmankaikkeus on eri-asteisten tajuntojen kehityskenttä. Siinä esiintyy Jumala kolmessa aspektissa: Isänä eli ilmennyksen tahtona, Poikana, kosmillisena Kristuksena eli jumalallisena aatteiluna, rakkautena ja Pyhänä Henkenä eli toimintana, rytminä, järjestyksenä. Tämä universaalinen kolminainen Logos pyrkii esille kehittyvissä jumalissa, eri asteisissa tajunnoissa. Jokainen tajunta ilmentää jumalaa ja kehitys kulkee jotakin täydellisyysperiaatetta kohti. Voisimme ehkä sanoa: Isässä on kehittyvien tajuntojen alku, Pojassa, kosmillisessa Kristuksessa on täydellisyyden perikuva, jota kohti kehitys kulkee ja Pyhässä Hengessä on kehityksen rytmi, toiminta ja järjestys.

Sama kolminaisuus esiintyy myöskin aurinkokuntamme Logoksessa, jossa kolmea kollektiivista tajuntaryhmää nimitetään Isäksi, Pojaksi ja Pyhäksi Hengeksi. Vastaavaa kolminaisuutta ihmisessä nimitetään atma, buddhi, manas, eli tahto, rakkaus ja järki. Kaikki tajunnat ovat toistensa veljiä jumalallisen syntyperänsä nojalla. Sentähden ihmisenkin kolminaisuus heijastaa maailmankaikkeuden Logoksen kolminaisuutta.

Elämä kiertää nykyisessä vaiheessaan alemman kolminaismaailman kenttää jälleensyntymisen pyörässä. Tässä syntymän ja kuoleman kehässä vaikuttaa järjestyksen ylläpitäjänä karma, syysuhteen laki. Kehitys pyrkii siihen, että Jumalan helmasta lähtenyt tajunta, jumaltietoinen henki, saavuttaisi persoonallisen itsetietoisuuden. Tämä kehitys tapahtuu ajassa ja sentähden kehittyviä jumalia esiintyy kaikissa asteissa.

Sanotaan, että totuus vapauttaa. Joka ei tiedä totuutta, on harhojen vanki. Ja kutka totuuden tietävät? Ne, joiden tajunta ylettyy kyllin syvälle Juma-

laan päin. On olemassa ihmisiä, jotka ovat saavuttaneet ihmiskunnalle asetetun päämäärän. Nämä täydelliset ihmiset, Viisauden Mestarit, muodostavat ihmiskuntaa johtavan järjestön, salaisen Veljeskunnan. Heidän toimestaan on silloin tällöin lähetetty maailmaan totuuden julistajia, tietäjiä ja suuria jumalan poikia, uskontojen ja henkisten koulukuntien perustajia.

Tässä veljeskunnassa yhtyvät kaikki uskonnot, koska jokainen uskonto yrittää herättää ihmisissä totuuden kaipuuta. Sentähden jokaisella on nyt mahdollisuus tämän tiedon valossa vapautua ahdasmielisyydestä ja liittyä yhteistyöhön uuden ajan vaatimusten mukaan.

Voimme nyt kysyä: mistä uskonnot on puhdistettava? Vastauksen saamme Pekka Ervastian kristosofisesta sanomasta. Puhdistus kohdistuu jälkeinpäin tehtyihin lisäyksiin ja teologisiin aateskeluihin. Kristinuskossa esim. lunastus- ja helvettiopit ovat suoranaisia tosiasioiden vääristelyjä. Mutta mitä asetetaan tilalle? Totuus. Onhan kehitys-, karma- ja jälleensyntymisopit luonnon tosiasioita, joita opetetaan useimmissa uskonnoissa. Jälleensyntymis-opista puhuu Jeesus sanoessaan Johannes Kastajan olevan Eliaan, joka oli tuleva. Karman laista hän puhuu sanoessaan: "Mitä kylvätte, sitä niitätte". Kehityksen lakia hän teroittaa sanoissaan: "Tulkaa täydellisiksi, niinkuin taivaallinen Isäni". Jeesuksen omat opetukset puhuvat näistä elämän tosiasioista, joten kristinuskko on puhdistettava ulkoapäin tulleista harhaanjohtavista lisäyksistä. Kristilliset kirkot kaipaavat kristosofista valistusta, saadakseen selvyyttä oman Mestarinsa opetuksiin. Niiden on tehtävä ero Vanhan- ja Uuden Testamentin välillä ja opittava ymmärtämään, ettei kristinuskko ole vanhaa juutalaisuutta, vaan Jeesuksen Kristuksen opettamaa

käytännöllissiveellistä elämänoppia. Se asettaa jumal-
käsityksenkin uuteen valaistukseen. Jumalan ja ihmisen
suhde tulee rakkaussuhteeksi — ei peloksi. Stefaanuksen
ennenaikaisen kuoleman takia Jeesuksen monet opetukset,
samoin kuin hänen todellinen asemansa Salaisessa Veljeskunnassa
jäivät epäselviksi ja hämäriksi, antaen aihetta teologisiin
vääristelyihin. Vasta kristosofisessa sanomassa asia on
saanut lopullisen valaistuksen. Se asettaa Jeesuksen työn
yhdeksi tärkeimmistä merkkipylväistä ihmiskunnan
historiassa ja ainoastaan sitä ymmärtämällä ymmärretään
uskonpuhdistuksen lopullinen tarkoitus.

Kristosofinen sanoma auttaa samalla toistenkin
uskontojen ymmärtämisessä. On palattava takaisin
uskonnonperustajain alkuperäisiin opetuksiin. Niiden
käytännöllinen seuraaminen muodostuu puhdistuksen
tieksi, henkisen elämän alkutaipaleeksi, jonka päässä
valkenee totuus — ainakin osittain. Ne avaavat ymmärrystä
näkemään kosmisten lakien ja järkivoimien toimintaa ja
näiden voimien uusia uria-aukaisevia purkauksia.

Ajatellessamme niin käänteentekevää tapausta kuin
maailmanuskonnon syntyminen, täytyy tällaisella yrityk-
sellä olla vankka perusta. On sanomattakin selvää, että
kysymyksessä on välttämättömyyden aiheuttama toimen-
pide. Jo uskonpuhdistuksen laatu selittää erään tosiasian:
laskeutuminen aineeseen on monistumista, aineesta
nouseminen ykseyteen pyrkimistä. Uskonpuhdistus
pyrkii juuri uskontojen ykseyteen, niiden yhteisen
alkuperusteen esilletulemiseen. Se kuvastaa elämän
ylöspäistä suuntausta. Ja koska uskonpuhdistus on
vasta pantu alulle, olemme nähtävästi suuressa maail-

manhistoriallisessa, ehkä planetaarisessa käännekohdassa.

Pekka Ervast puhui maapallon jatkuvasta kirkastumisesta ja eetteröitymisestä. Olemme tulleet ajankohtaan, jolloin planeettamme ilmapiiri vähitellen muuttuu niin eeteriseksi, ettei täällä ajanollen voi elää muut kuin ne, jotka noudattavat elämän pyhiä lakeja ja pyrkivät henkiseen elämään. Täällä on alkanut vaikuttaa uusi kosmillishenkinen voima, joka taivaallisen mannasateen tavoin vuodattautui Siriuksesta aurinkokuntamme keskuslooshiin välityksellä maapalloon, kuten Pekka Ervast kertoo kirjassaan "Ihmisyuden uskonto". Tämä voima, jonka purkaus oli huipussaan v. 1926—28, tuli samalla järjen valoksi ja uuden elämäncäsityksen perustaksi teosofis-kristosofisen sanoman muodossa. Niinpä suurin paha, väkivaltaan perustuva elämänjärjestys, onkin tuomittu häviämään. Tämä taas merkitsee täyskäännöstä koko ihmiskunnan elämässä. Tähän täytyy löytyä pätevä syy myöskin planeettamme kehityshistoriassa. Täysin selvää syytä taas emme löydä muualta kuin Pekka Ervastin opetuksista. Ja totuudenetsijoinä meidän tulisi olla aikamme tasalla. Meidän tulisi ymmärtää, ettei planeetallamme ole aikaa aivan rajattomasti — ainakaan pahan suhteen. Ei ole aikaa siihen, että elämän vakavuus korvataan tulevaisuuden unelmilla ja henkiset pyrkimykset heitetään kuviteltujen tulevien planeettakierrosten ja parempien olosuhteiden varaan. Tarkastelkaamme sentähden, mitä P. E. kertoo niin sanotuista luomispäivistä.

Esitelmässään "Mistä ja mihin" (Pidetty 31/I 1932) hän sanoo muun muassa: "Meidän täytyy käsittää, että tämä maailma, jota nimitetään fyysilliseksi maailmaksi . . . on todella ilmennyksen maailma . . . Ei voi

mitään uutta syntyä, jollei se ilmennyt fyysillisesti, aineellisesti. Se ei saa olla paljasta ajatusta, paljasta tunnetta ja tahtoa, sen täytyy myöskin olla tahdon tunteen ja ajatuksen kiteytymä, jäykistynyt muoto, siis jumaluudessa piilevän taikavoiman avulla vapaaksi päässyt muoto.” Ja edelleen: ”. . . sillä ei tälläkään maapallolla voi mitata aikaa äärettömiin. Kyllä on ollut alku tälläkin pallolla ja loppu myös tulee olemaan. Kyllä aika on rajoitettu . . . Asiahan on niin, että tämä maapallo . . . on semmoinen olento tai . . . olentojoukko, joka syntyy ja kuolee, tai jos tahtoisimme sanoa, elää ja toimii ja sitten nukkuu ja lepää . . . niin maapallollakin on seitsemän semmoista erilaista jälleensyntymää, joita voidaan nimittää esim. eri luomispäiviksi. Maapallolla on seitsemän jälleensyntymää, jotka kuuluvat yhteen jaksoon. Sitten on taas maapallon kuolema ja sitten voi olla jälleensyntyminen aivan toisella tavalla, mutta maapallolla itsellään on tuommoinen seitsenkertainen jälleensyntymä . . . Kun sitten kysymme millä tavalla nämä maapallon jälleensyntymät tapahtuvat, tapahtuvatko ne kaikki tässä näkyväisessä maailmassa ja samalla tavalla, niin vastaamme: kaikki ne tapahtuvat tässä näkyväisessä maailmassa, tässä fyysillis-etterisessä maailmassa. Mutta ne eivät ole aivan samanlaisia. Eivät ne tapahdu aivan samassa muodossa, vaan ne tapahtuvat, niinkuin on meidän parempi sanoa, eri alatasoilla ja näitä alatasoja on fyysillisessä maailmassa seitsemän . . . kuvastineetteri . . . kaikueetteri . . . magneettinen eetteri . . . kemiallinen eetteri . . . ilmaelementti . . . vesi ja maaelementti . . . Mehän muistamme, että maapallon eri jälleensyntymät tapahtuvat kyllä aina tässä näkyväisessä fyysillisessä maailmassa, mutta sillä tavalla, että ne

tapahtuvat eri alatasoilla. Maapallon kehitys voittaa askel askeleelta aivankuin uuden alitason taas. Nyt kun me olemme tässä kohden maapallon kehityksessä . . . jolloin meillä on kaikki nämä seitsemän periaatetta omassa ruumiissamme ja kun maapallon kehityksessä on nämä seitsemän saavutettu, niin me voimme ymmärtää aivan loogillisesti, että koska maapallo nyt nykyisessä asteessa on voittanut nämä kaikki seitsemän . . . eetteris-fyysillistä alatasoa, niin maapallo niissä edellisissä jälleensyntymisissä . . . on voittanut aina jonkun näistä. Nyt me olemme tässä neljännessä luomispäivässä . . ., tässä järjestelmässä, olemme nyt saavuttaneet kiinteän aineen, maan ja samalla vedet ja ilmat. Mutta edellisessä luomispäivässä tämä merkitsee, että maapallo ei ollut vielä saavuttanut tätä maaelementtiä, vaan silloin se saavutti vesi-elementin. Sitä edellisessä se oli saavuttanut ilmaelementin ja sitä edellisessä tulielementin. Se oli silloin ensimmäinen tässä sarjassa, koska on seitsemän luomispäivää aina yhdessä sarjassa. Nyt olemme neljännessä luomispäivässä. Ensimmäinen luomispäivä tässä sarjassa tapahtui lämpöeetterin eli tulen elementissä. Nyt me nimitämme . . . tätä neljättä luomispäivää . . . maa-manvantaraksi. Edellinen manvantara kulki veden merkeissä, sitä edellinen ilman, ja sitä edellinen tulen merkeissä . . . Sitten (on) vielä viides, kuudes ja seitsemäs. Nyt on muistettava tärkeä seikka. Tämä ei tarkoita, ettei maapallolla olisi ylempiä periaatteita. Meillä on astraalinen käyttöväline, mentaalinen käyttöväline, persoonallinen minä ja henki sen yläpuolella. Sama on maapallon laita . . . Maapallolla on siis . . . nyt kaikki seitsemän elementtiä tällä hetkellä ja sitten niiden yläpuolella on maapallon astraalinen, mentaalinen ja

minäaura, sekä korkeammat hengen tasot . . . Ihmisen olemuksessa . . . on hänen fyysillis-eetterinen ruumiinsa kaikista vanhin. Se merkitsee, että meidän fyysillinen ruumiimme alkoi . . . kehittyä . . . ensimmäisessä manvantarassa. Sitten sen eetterinen kaksoispuoli liittyi siihen toisessa manvantarassa ja . . . kolmannessa . . . liittyi astraalinen käyttövälineemme ja tässä maapallolla liittyi menttaalinen käyttövälineemme. Meidän minuutemme syntyi tässä manvantarassa. Sitten taas, jos ajattelemme . . . tulevaa kehitystä, niin voimme sanoa, että . . . viidennessä manvantarassa tapahtuu minämme todellinen astuminen fyysilliseen muotoon, siinä tapahtuu järjen täydellinen kehitys ja manasprinsiipin täydellinen ilmeneminen . . . Kuudennessa manvantarassa kehittyy ihmisen rakkaus täyteen kukkaansa . . . ja seitsemännessä . . . hänen sisin henkensä, eli atma”.

Seuraavassa esitelmässään ”Enkelin apu” hän vielä lisää: ”Me olemme tässä maamanvantarassa ihmiskuntana ja se merkitsee, että ne meistä jotka menestyvät kehityksessä, tulevat olemaan seuraavassa, Jupitermanvantarassa, jolloin maapallo ei ole kiinteässä elementissä, enkeleitä.”

Ylläoleva selventäneen planeettamme historiaa. Ensimmäisessä luomispäivässä ei ollut fyysillisesti näkyvää maapalloa, oli vaan lämpöä. Meidän fyysilliset ruumiimme, jotka silloin alkoivat kehityksensä, olivat vain lämpöilmiöitä, lämpöeetterin väreilyä. Se oli pimeä luomispäivä, koska ei ollut fyysillisesti näkyvää valoa. Toisessa luomispäivässä maapallo saavutti ilmaelementin alimmaiseksi ilmenemismuodokseen, tuli myöskin valoa. P. E. mainitsee, että silloin aivankuin joku nebulosa alkoi loistaa. Kolmannessa luomispäivässä saa-

vutti se vesielementin, aineen juoksevassa tilassa. Nyt ollaan neljännessä luomipäivässä ja planeettamme on kiinteässä elementissä.

Tässä maakaudessa kehitys kulkee seitsemän juuri-rodun kautta. Elämme nyt viidennessä ja olemme sivuuttaneet sen puolivälin. Jällellä on kuudes ja seitsemäs juurirotu ja nykyisessä pari alarotua. Tämän jälkeen seuraa viides luomispäivä, jolloin maapallo ei enää ole kiinteässä elementissä. Tästä syystä on planeettamme eetteröityminen alkanut sillä kun aineellisuuden kiintein kohta on sivuutettu, alkaa nousu henkevöitymistä kohti. Kuudes ja seitsemäs juurirotu kulkee siis eetteröitymisen merkeissä. Ja P. E. lisää: "Meidän fyysillinen ruumiimme on kerrassaan riippuvainen maapallosta. Sentähden se seuraa kehityksessään meidän maapallomme historiaa."

Nämä ovat vaikeasti ymmärrettäviä asioita, emmekä saakan käsittää niitä niin materialistisesti, kuin ihmiskielellä ilmaistut sanat edellyttävät. Pääperusteet ovat tässä P. E:n esityksessä kuitenkin selvät ja tuovat asiat lähemmäksi ihmistä. Jos kerran planeettamme kehitys tapahtuu ylläkuvatussa järjestyksessä, ei nykyistä elämänmuotoa kestä kovinkaan kauvan. Jakautumisen ja monistumisen aallon pohja on sivuutettu, joten elämä suuntautuu ykseyteen päin. Hajaannus ja eristäytyminen ovat suurimmat aineellisuuden syvimmällä kohdalla, josta syystä Heindelkin sanoo roduista puhuesaan: "Niistä eli yksi lemuralaisen ajanjakson lopulla, seitsemän atlantiksen, taaskin seitsemän aarialaisen ja yksi kuudennen ajanjakson alussa. Senjälkeen ei enää tarkoituksella voida puhua roduista". Heindelinkin mukaan elämän ykseytyminen ilmenee jo kuudennen juuri-rodun alkupuolella rotujen yhteensulautumisena.

Tulemme nyt seuraavaan johtopäätökseen: Maapallon eetteröityminen on planetaarinen välttämättömyys. Muutoin sen kehitys pysähtyisi. Maapallo on korkean olennon fyysillinen ruumis, jonka kirkastuminen ja eetteröityminen on palautumista ykseyttä, aineen alkupe-
räistä puhtautta kohti. Maapallo kantaa päällään elävää elämää, jonka korkein muoto on ihminen. Sentähden ykseytyminen ja kirkastuminen täytyy ensin tapahtua ihmisessä ja ihmiskunnassa, henkisen ja aineellisen elämän korkeimmassa ilmennyksessä. Ja mitä tämä merkitsee ihmisen suhteen? Sitä, että hän vapaaehtoisesti alkaa pyrkiä inhimilliseen täydellisyyteen, alkulähdettään eli Jumalaa kohti. Sillä Jumalassa on ihmiskunnan ykseys. Pyrkimys on sisäistä hengen elämää, uskontoa. Sentähden ihmiskunnan, osatakseen pyrkiä ykseyteen, tulee saada oppaakseen uskontojen ydin, todellinen pistisofia, viisaus-usko. Sen avulla ihmiskunta oppii näkemään itsensä Jumalasta lähteenä suurena kollektiivitajuntana, jolla on korkea tehtävä edessään.

Tästä selviää, ettei kehitys tapahdu automaattisesti. Aineeseen laskeuduttaessa ihmiskehitys kyllä tapahtuu luovien voimien avulla, mutta ylöspäisellä kaarella ainoastaan omien ponnistusten ansiosta. Tarkoitus on, että yksilöllisyyden ja persoonallisuuden saavuttanut ihminen oppii vapaaehtoisesti toteuttamaan elämän tahtoa ja tulemaan palvelevaksi enkeliksi. Mutta ihminen oppii läksynsä hitaasti ja siksi on olemassa vaara viivytyksiin, jopa epäonnistumisiinkin. Niinhän P. E. sanoi edellä: "Ne meistä, jotka menestyvät kehityksessä, tulevat olemaan seuraavassa luomispäivässä enkeleitä." Huomaamme vielä okkultisessa kirjallisuudessaakin viitauksia, että luomistyö saattaa epäonnistua. Planeetta-

kin saattaa osittain kylmetä ja aikanaan hajaantua kosmilliseksi tomuksi. Nämä mahdollisuudet ovat aikanaan huomioitu planeettamme ja ihmiskunnan suhteen ja siksi puhutaankin jumalallisesta lunastustyöstä. Aineen hitaus voi saattaa ihmistajunnan niin kokonaan materian lumoihin, ettei se kykene siitä ominvoimin nousemaan. Pelastus on siinä, että itse jumalallinen tajunta, kosmillinen Kristus, Isä, pääsee tietoiseksi ihmisen päivätajunnassa. Silloin on aineen mahti voitettu ihmisen kohdalla, ja — kun on kysymyksessä ensimmäinen tapahtuma — alustavasti myös planeetan suhteen. Sillä ihmisruumis voimineen on planeetan elementtien ja voimien täydellistymä.

Ihmiskunnan historia jakaantuu suurempiin ja pienempiin aikakausiin. Elämme parhaillaan Kali Jugassa, rautakaudessa eli mustassa ajassa, joka alkoi v. 3102 e.Kr. Sen ensimmäinen, 5000 vuotta kestävä pimein ja vaikein ajanjakso päättyi helmikuussa v. 1898. Kali Jugaa sanotaan viimeiseksi neljästä suuresta aikakaudesta. Se on lyhin, ainoastaan neljäsosa ensimmäisestä, eli kultakaudesta. Tässä toistuu sama ikäjärjestys, kuin roduissakin: Ensimmäisen rodun ikä lasketaan kymmenissämiljoonissa vuosissa, kun taas nykyinen viides juurirotu on tuskin miljoona vuotta vanha. Tästä näkyy, miten ihmiskunta, saavutettuaan määrätyn kehitystason, on joutunut yhä kovempaan kouluun. Elämä kiirehtii kehitystä. Tästä seuraa luonnostaan, että osa ihmiskuntaa herää vähitellen näkemään elämän henkisiäkin arvoja, toisen osan pitäessä kiinni entisistä elämäntähtäyksistään. Tämä johtaa ihmiskunnan moraaliseen kahtiajakoon. Voisimme verrata ihmiskuntaa ruumiiseen, jonka ylläpitäjänä toimii lämpöetteri. Tiedämme, että kun lämpöetteri poistuu ruumiista, seuraa

kuolema. Ihmiskunta on nyt todenteolla joutunut kuoleman kynnykselle. Siltä vaaditaan uhria — kuvaanollisesti oikealle tai vasemmalle — ja ratkaisu on tehtävä kuoleman uhalla. Lämpöetterinä ihmiskunnan ruumiissa toimii himon tuli, elämän halu. Se voi sammua oikealla ja väärällä tavalla. Edellinen johtaa ylösnousemiseen, jälkimmäinen kuolemaan. Buddha opetti: ”Sammuta elämän halu, niin saavutat nirvaanan”. Ja Jeesus: ”Luovu kaikesta ja seuraa minua”. ”Tule köyhäksi hengessäsi, niin saavutat kansalaisoikeuden tavasten valtakunnassa”. Mutta Buddhan seuraaja kulkee jaloa kahdeksankertaista tietä, joka tanhaa sammuessa synnyttää hänet uuteen elämään. Jeesuksen seuraajassa himon tuli puhdistuu rakkauden uudestisyntyttävällä voimalla. Kuolema tulee niellyksi voitossa ja tämä johtaa uuteen elämään. Mutta planeettahengen alempi inspiraatio neuvoo: ”Elämän tarkoituksena on saavuttaa kunniaa ja valtaa. Niiden vuoksi tulee taistella ja uhrautua. Verinen sankarius on korkeinta — voitettava ihanne . . .” Ja ihmiskunta syöksyy suin päin taistelun temmellykseen. Eläinten tavalla kansat raatelevat toisiaan, mutta siinä ehkä yhden ja toisen silmät avautuvat. Kunnian kruunu menettää vähitellen loistonsa, ja sieluun astuu autius ja kalman kylmyys. Himon tuli sammuu vähitellen ja sen mukana — väärällä tavalla — elämän halu. Se johtaa kuoleman tielle. Näin ihmiskunta jakaantuu ajanollen kahteen joukkoon, valtaistuimen oikealle ja vasemmalle puolelle, kuten Jeesus viimeisen tuomion kuvauksessaan selittää.

Nyt on huomattava, että eri aikakausissa purkaantuvat erilaiset kehitystä auttavat jumalalliset voimat. Milloin suurempi apu on tarpeen, se lähetetään kosmil-

listen olosuhteiden ollessa edullisimmat. Huomaamme sellaisen ajan olleen v. 1898. Kali Jugan pimeimmän ajan loppuessa alkoi samalla n.s. Vesimieskausi, joka noin 2160 vuotta kestäväenä ajanjaksona kuuluu toiseen kausiyhdistelmään. Viimeksi elimme kalojen merkissä, jolloin ihmiskunnalle annettiin aivan käänteentekevä apu Jeesus Kristuksen työn kautta. P. E. sanoo, että vaikka syntyy suuriakin opettajia, tulee niiden, jos todella ovat salaisesta Veljeskunnasta kotoisin, seuraavan 24000 vuotta kestävän "suuren vuoden", annus magnuksen aikana viitata ja pohjautua Jeesus Kristukseen.

Olemme sivuuttaneet aineellisuuden alimman kohdan ja planeettamme kulkee kirkastumistaan kohti. Olemme yksilöllis-persoonallisia olentoja, emmekä pääse eteenpäin ilman omaa työtämme. Tämä osoittaa, että itse kosmoksen jumalallinen tajunta, Isä, on tullut toimivaksi ihmisen päivätietoisuudessa ja kirkastanut ihmisruumiin kemiallisfyysillisellä tasolla. On täytynyt tapahtua hengen voitto aineen yliherruudesta ainakin yhdessä ihmisessä. Tämä voitto on ratkaiseva, koska se samalla on ollut planetaarinen voitto. Se oli, niinkuin J. R. Hannula Pekka Ervastian opetuksiin nojaten selittää, kosmillinen apu ihmiskunnalle, jolloin äärettömyyksien Isä laskeutui ihmiseen, täyttäen hänet kokonaan. Tämä ihminen oli Pekka Ervast.

Alkaneessa Vesimieskaudessa vaikuttaa uusi kosmillinen voima, kuten kerroimme. Sen antama apu aikaansaa ihmiskunnan kahtiajaon. Meidän on nyt otettava ratkaisevia askeleita veljeyttä kohti. Rakkaus on elämän pohjasävel. "Rakastakaa toisianne sillä rakkaudella, jolla minä teitä rakastan", sanoi Jeesus. Saman lauseen antoi Pekka Ervast testamentikseen seuraajilleen. Uuden kosmillisen voiman apu meihin yksi-

löihin nähden on siinä, että entistä selvemmin näemme tämän elämän pohjasävelen toteuttamis-välttämättömyyden. Suvaitsevaisuus, veljeys, rakkaus ovat niitä portaita, joita nousemalla yksilöinä puhdistamme oman uskontomme. Yksilön sisäisestä uskonpuhdistuksesta lähtee ihmisyyden uskonto maailmaa valloittamaan. Hapatuksen tavalla tulee se muuttamaan kansan syvät rivit; ensin yhden kansan, lopulta koko maailman. Olemme ikuisuusolentoja ja tämä tieto auttaa meitä työskentelemään ikuisuutta varten. Meillä on nyt mahdollisuus liittyä yhteistyöhön kristosofisen sanoman ympärille, joka on annettu avuksi ja oppaaksi ihmiskunnalle sen lopputaipaletta varten.

V

Ihminen yhteiskunnan perustyyppinä I.

Olemme tähän asti pää-asiallisesti tarkastelleet ihmisen ja Jumalan suhdetta ja niitä vaikutuksia, joita suuri kosmillinen lunastustyö ihmiskunnassa aiheuttaa. Mutta ihminen ruumiillisenakin olentona on heijastusta Jumalasta ja hänessä vaikuttaa ja pyrkii esille Jumalan täydellisyys. Sentähden, koska ihminen on rakennuskivenä ihmiskunnan suuressa rakennuksessa, pyrkivät hänessä piilevät ja toimivat voimat ihmiskunnassa esille.

Saadakseen elämänsä järkevällä tavalla järjestetyksi, muodostavat ihmiset keskenään yhteiskuntia. Näennäisesti tämän aiheuttaa pelkästään ekonomiset syyt, mutta syventymällä asiaan huomaamme siinäkin kosmillisen täydellisyyssajatuksen esillepyrkimistä. Tarkastelkaamme asiaa lähemmin kristosofisten opetusten valossa.

— — —

Tasa-arvoisuus, veljeys, vapaus. Näillä sanoilla ovat ihmiskunnan viisaat ja ajattelijat yrittäneet kuvata niitä tulevaisuuden päämääriä, jotka ihmisminä parempina hetkinään tietää välttämättömyydeksi saavuttaa, jotta ihmiskunnan onni ja hyvinvointi toteutuisi. Kun nyt lyhyesti käymme tarkastelemaan näitä käsitteitä, on paikallaan heti muistuttaa, etteivät suuret aatteet läheskään aina ole ihmisten keksintöjä, vaan ne ovat kuin kaikua elämän pohjasävelestä. Niiden ensimmäinen esilletuoja on useimmiten ollut henkisesti hereillä oleva ihminen, jonka herkkään tajuntaan jumalien inspiraatiot vaikuttavat. Vaikka käytäntö todistaa, että kauneimmatkin aatteet tavallisesti kääntyvät vastakohdikseen niitä sovellettaessa käytäntöön, niin syy ei suinkaan ole itse aatteessa, vaan toteuttajien taitamattomuudessa. Ajatelkaamme vaikka isänmaanrakkautta. Voiko vähänkään herkkä ihminen olla rakastamatta synnyinmaataan, sen järviä, metsiä, vuoria. Siinähan on jotakin inhimillistä ja hyvää. Mutta onko sillä mitään tekemistä juoksuhautojen, tankkiesteitten ja tulikirnujen kanssa? Ja kuitenkin isänmaanrakkaus käytännössä johtaa kaikkiin näihin kauheuksiin. Meidän ihmispoloisten järki laahaa vielä niin lähellä maata, että jokainen aate, olkoonpa se alkujaan miten kaunis tahansa, ei mielestämme ole saanut hyväksymistämme eikä todistanut lopullista elinkelpoisuuttaan, ennenkuin se on saanut verikasteensa.

Lähtiessämme siitä tosiasiasta, että käsitteet tasa-arvoisuus, veljeys, vapaus kuvaavat joitakin elämän sisäisiä lakeja, ja koska ihminen on korkein olento tämän maan kamaralla, täytyy meidän löytää niille vastaavaisuudet — ellen sanoisi lähtökohdat — ihmisen omasta olemuksesta. Sillä ellemme omasta ruumiis-

tamme ja sielustamme löydä vastaavaisuuksia eteemme tuleville aatteille, ovat ne joko toisarvoisia, tai itsekään minätietoisuuden vääristelemiä. Tarkastelkaamme ensin ruumistamme. Huomaamme siinä kolme ensitärkeätä keskusta, joista riippuu ruumiimme elämä, nim. pää, rinta ja vatsa. Nämä suhtaantuvat sekä ruumiintoimintaan että sieluelämäämme siten, että pää edustaa järjentoimintaa, oppia, muistia. Tiedämmehän ajattelevamme aivoillamme. Mutta jos meissä liikkuu jokin tunne, jos vaikka kuuntelemme kaunista musiikkia, tuntuu autuas tunne rinnassa, sydämessä. Onhan tapana sanoakin hyvää ihmistä sydämelliseksi. Tämä johtuu siitä tosiasiasta, että sydän on se keskus, jonka kautta tunne — ainakin kauniimmat tunteet — liikkautuvat.

Tämän lisäksi huomaamme vielä, että rinta on rytmillisyyden keskus. Sydämen tahdillinen toiminta ja hengitys tapahtuvat rinnassa, vaikka verenkierto ulottuuakin koko ruumiiseen, samoin kuin aivojen yhteydessä oleva hermostokin.

Paitsi ajatusta ja tunnetta on meillä kolmas olemuspuoli, tahto. Tavallisessa ihmisessä se on enimmäkseen sidottu joko ajatukseen tai tunteeseen, eikä näinollen ole vapaa. Tahto on aivankuin eläintajuntamme hallittavana. Sentähden sanotaankin, että minätietoisuus ilmenee aivojen kautta, korkeampi minuus eli enkeli sydämen kautta ja eläin vatsan kautta. Mutta tahto on se voima, joka vie tekoihin ja vatsa on tekojen ja rakentamisen elin. Ruuasta ja juomasta se rakentaa jatkuvasti ruumista. Sentähden vatsa edustaa tahtoa, joskin toistaiseksi enemmän ennustavasti, viittailuna tulevaan kehityksemme. Pää siis edustaa ajatusmaa-

ilmaa, rinta tunnemaailmaa ja vatsa tahdon ja tekojen maailmaa.

Nyt huomaamme, että käsite tasa-arvoisuus on järjen ja pään asia, veljeys tunteen ja sydämen asia, vapaus tahdon ja — miksemme sanoisi — vatsan asia. Emme voi ajatella tasa-arvoisuutta tunteen, enempää kuin tahdonkaan kannalta. Ajatelkaamme vaikka rahaa tarvikkeiden arvonmittana. Raha ja tavara ovat tasa-arvoiset vaihdettaviksi. Se on kokonaan järjen asia. Taikka ajatelkaamme ihmisten tasa-arvoisuutta, edustajien tasa-arvoisuutta eduskunnassa tai miehen ja naisen tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa. Siinä ei tarvita mitään tunnetta, sillä järki sanoo, että ihminen kun ihminen, ja jos yritämme antaa sille joitain sivumerkityksiä, niin kriittinen arvostelu osottaa ne teennäisiksi.

Asia muuttuu ajatellessamme veljeyttä. Veljeys kuvastaa jotakin lämmintä ja sydämellistä. Siinä liikahtelee tunne, rakkaus, sielullinen kiintymys. Veljeyden pohja on jossakin syvemmällä; on kuin antaisimme jotakin itsestämme toiselle, tunnustaessamme hänet veljeksemme. Materialistisen järjen avulla voidaan vielä tasa-arvoisuus ymmärtää luonnolliseksi, mutta veljeyden ongelmaa se ei selitä. Jos kuvittelemme veljeyttä ruumiimme katoavaisuuden kannalta, niin ei siinä ole mitään pohjaa veljeydelle. Veljeyskäsite pohjautuu henkiseen olemukseemme buddhiin, Kristukseen ja siksi siinä on jotakin jumalallista ja velvoittavaa.

Tahdosta voimme yleensä kokemuksen kannalta sanoa sangen vähän, koska sitä harvoin koetaan vapaana. Se on uskonelämää ja siinä toimii korkein olemuspuolemme, aatma. Parhaiten ehkä ymmärrämme sitä ajatellessamme, että osaisimme elää Vuorisäärnan viiden käskyn mukaista elämää. Käytännöllinen kokemus sil-

loin opettaisi, miten jokainen Vuorisaarnan hengessä tehty teko antaa sisäisen vapauden.

Kääntäessämme sitten huomiomme järjestettyyn yhteiskuntaan, teemme mielenkiintoisen havainnon. Mikään uusi tämä havainto ei ole, sillä siitä ovat viisaat aina puhuneet. Pekka Ervast puhui siitä usein. Havainto on se, ettei järjestettyä yhteiskuntaa voi syntyä, ellei se käytä mallinaan ihmistä. Ihmisten muodostama yhteisö ei voi olla kuollut koneisto, vaan elämä organismi, jonka tulee omata kaikki jatkuvan kehityksen mahdollisuudet. Sentähden, olkoon yhteiskunnan hallitusmuoto mikä tahansa, siinä tulee esiintyä kolme toimintamuotoa, kolme työryhmää: opetuselämä, oikeuselämä ja talouselämä. Jos järjestetyssä yhteiskunnassa joku näistä elämäntoiminnoista lakkautetaan, lakkaa yhteiskunta samalla olemasta elävä ja kehityskykyinen — se on kuolemaan tuomittu. Siksi suuri elämän järki on viisauudessaan niin järjestänyt, että kehityskykyisten ihmisten muodostaman yhteiskunnan tulee olla rakennettu ihmisessä ilmenevän perustyyppin mukaan. Opetuselämä kouluineen, kirkkoineen, taide- ja tiedelaitoksineen edustaa ihmisen päätä, järkeä, muistia, viisautta. Oikeuselämä oikeuslaitoksineen, tuomari- ja virkamieskuntineen, järjestyksenvalvojineen edustaa ihmisen rintaa. Yleisesti puhutaankin virkakoneistosta, jolla tahdotaan kuvata koneen täsmällisyyttä, tahdikkuutta, rytmiiä. Se kuvaa sydämen tahdillisuutta. Talouselämä kaikkine elinkeinoelämän eri puolineen kuvaa vatsaa, yhteiskunnan rakentavaa elintä.

Näemme ilman selityksiä, että jos opetuselämä lakkaa, joudutaan tuota pikaa metsäläisen asemaan, sillä eihän oikeus- ja talouselämäkään kykene toimimaan ilman opetuselimiltä saamaansa tietoa. Jos taas oikeus

ja järjestys lakkaavat, joutuu koko yhteiskunta kaaokseen. Talouselämän seisahtuttua loppuvat ruumiimme välttämättömät tarvikkeet. Nämä kolme yhteiskuntaelämän eri puolta ovat niin toisiinsa kietoutuneet, ettei toinen voi toimia ilman toisen apua, yhtävähän kuin ihminenkään voi ilmentää itseään, jos joku vastaavista ruumiin elimistä joutuu epäkuntoon.

Jos vertaamme nykyisiä yhteiskuntia ja niiden sisäistä toimintaa ruumiimme ihmeelliseen organismiin, huomaamme kuitenkin suuren eron. Tämä ero on sen sopusointuisen ja ristiriidattoman toiminnan, jota ihmisruumis noudattelee, ja sen kaaoksen ja sekasorron, joihin yhteiskunnat tämän tästä vajoavat, välillä. Voihan ruumiimmeikin olla sairas, mutta yleinen käsitys on, että sairaus on poikkeuksellista ja josta tulisi mitä pikemmin vapautua. Luonnollinen tila on terveys. Sitävastoin, jos tarkastelemme yhteiskuntia, niissä sairaus ja sisäiset ristiriidat näyttävät luonnollisilta. Vaikka ehkä käsitämmeikin, että puolueriidat, taloudelliset epäsuhteet, puolueellinen oikeudenkäyttö, nurinkuriset arvoperusteet olisi korjattava, emme kuitenkaan löydä niiden oikeaa ratkaisua. Ennemmin uskomme, että ne kuuluvat välttämättömyyksinä oleviin oloihin. Mutta totuudenetsijöinä meillä on lupa kysyä: eiköhän vaan käsitteissä tasa-arvoisuus, veljeys, vapaus olekin se lääke, joka kykenee parantamaan sairaan yhteiskuntaruumiin. Jo se seikka, että näistä niin paljon puhutaan, että tuntuvat käytön paljoudesta aivan kuluneilta, osoittaa, ettei niitä ole tarkoitettu ojennusnuoriksi vain yksityisille ihmisille, vaan ihmisryhmille, yhteiskunnille.

Sovittaessamme käyttämäämme jakoperustetta yhteiskuntaruumiiseen huomaamme, että tasa-arvoisuus pätee lääkkeeksi ja ojennusnuoraksi opetuslaitoksille,

veljeys oikeuslaitoksille ja vapaus talouselämälle. Ensinäkemältä kyllä tuntuu, ettei tasa-arvoisuutta ole riittävästi talous- enempää kuin oikeuselämässäkään. Mutta pitääkäämme mielessämme, että tarkastelemme nykyistä yhteiskuntamuotoa, jonka päättä ja aivoja vastaa opetuslaitokset. Sentähden näiden on ensin koko opetussysteemi rakennettava tasa-arvoisuuden pohjalle ja tällä mittapuulla mitattava opetus-aineistonsa. Ajatelkaamme vaikka historian opetusta. Siinä toteutetaan sananlaskua: oma maa mansikka, muu maa mustikka. Siinä painetaan lapsen tajuntaan ensimmäinen vihanalku vieraita kansoja kohtaan. Se riistää pohjan veljeyden oikealta ymmärtämiseltä ja ilmenee myöhemmin oikeuskäsitteen nurinkurisena tulkintana. Entä opetuksessa tapahtuva väärä kilvoittelun henki, se henki, että ihmiset ovat aivankuin Jumalan edessäkin eriarvoisia senvuoksi, että heidän järjenkykynsä ovat erilaiset. On kuin järki olisi Jumala, jonka palvonta on johdantanut siihen, että järkevimmat ovat aivankuin oikeutetut nousemaan toisten heikompien kannettavaksi. Ja tämä väärä kilvoittelun henki tulee myöhemmin talouselämän kiduttavaksi painajaiseksi. Se riistää aineellisen vapauden mahdollisuuden.

Mutta tasa-arvoisuuskäsite on kuitenkin oleva opetuselämän pohjasävel. Kun sitä ei osata toteuttaa oikeassa hengessä, totuuden ja hyvyyden hengessä, se ilmenee nurinpäin käännettynä. Kun eivät ihmiset ole tasa-arvoisia Jumalan edessä, niin heidät hyväksyy tasa-arvoiseksi paholainen. Niinpä onkin kirkko — jota meidän on pidettävä opetuselämään kuuluvana laitoksena — huomannut, että ihmiset ovatkin samanarvoisia paholaisen edessä. Jokaisen tie kuoleman jälkeen on itsestään selvä: ikuinen kadotus. Vaikka siinä sivussa

elää toivo pelastua uskon kautta, niin tästä ei ole mitään varmuutta. Se toivo on heikko ja hauras kuin hämähäkin lanka, joten siihen on elämänsä syntisyyden tuntevan ihmisen vaikea uskoa. Jos ihmiset eivät ole itse suuren Elämän edessä tasa-arvoisia, niin koko elämähän on mielivaltaa, järjettömyyttä. Ihmisminuudelta häviää näinollen järjellinen perusta, jonka tulee olla terveen elämän ensimmäinen ehto. Perustan puuttumisen seuraus onkin sairaus, joten voimme hyvällä syyllä sanoa, että sairaalat ovat sivistyselämämme ”kaunein” kukka.

Tarkastellessamme oikeuselämää, huomaamme siinä merkittävää kaksinaisuutta. Tavallisestihan selitetään oikeuslaitosten olevan oikeuden jakamista, järjestyksen ja yleisen turvallisuuden säilyttämistä varten. Rikollisen vangitseminen tarkoittaa näennäisesti hänen omaa parastaan: odotetaan hänen tekevän kääntymyksen ja muuttuvan kunnolliseksi yhteiskunnan jäseneksi. Mutta jos menemme asian ytimeen, huomaamme tämän käsityksen pinnalliseksi. Oikeuslaitoksemme pohjimmaisena motiivina on — kosto. Sekä yksilö että yhteiskunta tahtovat kostaa väärintekijälle. Millä tämän väitteemme perustelemme? Sillä, että valtiot yhäti ylläpitävät laillistettua kuolemanrangaistusta. Voidaanko ihmistä tuomita kuolemaan muussa kuin kostonarvokkuudessa, sillä ei kait kuollessa ole mahdollisuutta elämänparannukseen. Jos väitetään, ettei kuolemanrangaistuksia useinkaan panna täytäntöön, niin ei se muuta asiaa, koska oikeuselämä kaikesta huolimatta pohjautuu verikostoon ja täten osottautuu sangen vakavan sairauden runtelemaksi. Niinpä onkin vankiloista tullut oikeuselämämme tunnuskuva, sillä ne edustavat hyväksyttyä

yksilövapauden rajoitusta, rangaistusta ja laillistettua kosta.

Sanoimme veljeydessä olevan lääkkeen epänormaaliselle oikeuskäsittelle, koska se poistaa koston hengen. Eikä veljeyttä voida käsittää materialistisen järjen avulla, sillä veljeys perustuu siihen tosiasiaan, että koko ihmiskunta on yhtä Kristuksessa, siinä maailmanjärjessä, täydellisen ihmisen perikuvassa, joka piilee kaikkiallisen Isän tajunnassa. Jos tämän ymmärrämme, niin koston ajatus menettää merkityksensä. Millä oikeudella me voimme nousta toistemme tuomareiksi, koska sama Jumalan poika asuu meissä jokaisessa, tehden meidät toistemme veljiksi. Vaikka päätämmekin yhteiskunnissamme, että joku määrää ja toiset tottelevat, niin sen tulee tapahtua veljeyden hengessä, silloinkun sivistyslaitokset antavat kasvaville polville totuuteen perustuvan kuvan ihmisen pohjimmaisesta olemuksesta.

Tarkastelkaamme vielä yhteiskuntiemme talouselämää. Tällöin kiintyy huomiomme nykyisen maailmanpalon syihin. Huomaamme, että tässä on kysymys erilaisten maailmankatsomusten käytännöllisestä pätevyydestä, järkevyydestä ja oikeudenmukaisuudesta. Tässä ilmenee jotakin, joka viittaa poliittisiin sotiin, mutta myöskin uskonsotiin. Kuvaahan Pekka Ervastkin, miten historian kuluessa on taisteltu sekä uskonnollisesta, että poliittisesta vapaudesta. Nyt teemme huomion, ettei kysymys ole suorastaan jonkun uskonnon, vai sanommeko käytännössä todistamattoman idean pelkästä aatteellisesta valta-asemasta, vaan sen otaksutusta kelpoisuudesta korjaamaan olevia oloja. Taistelun pohjimmainen motiivi ei ole näiden ideojen opillisessa tai uskonnollisluontoisessa valta-asemassa —

vaikka se niitäkin sivuaa sängen läheltä — vaan niiden sovelluttamisessa käytännölliseen elämään. Toisin sanoen: Aatteiden avulla ja niillä ratsastaen käydään valtataistelua taloudellisista arvoista. Maailman talouselämä näyttää tulleen elämän keskeisimmäksi asiaksi. Paitsi että nykyisessä suursodassa läikehtii poliittisen ja uskonnollisen valtataistelun aallokko, huomaamme pohjimmaisena taistelun aineellisesta, taloudellisesta vapaudesta. Julkisesti puhutaankin taisteltavan hiilestä, öljystä, elintilasta. Ja lopulta, jos katsomme asioiden ytimeen huomaamme, että sana vapaus kohdistuu juuri aineelliseen elämään. Vaikka puhutaan ajatuksen vapaudesta ja uskonvapaudesta, niin käytännössä tämä merkitsee puhutun ja painetun sanan vapaata käyttöä, siis aineellistuneen ajatuksen ja tunteen vapautta. Näin siksi, ettei aatteiden ja uskomusten maailma ole ihmisminän subjektiivisenä toimintana ulkoisin pakkokeinoin kahlehdittavissa. Vapauskäsite on aineellisuuden rajoituksen vastakohta ja tämän puuttuminen talouselämästä osoittaa sairaaloista ilmiötä. Siksi vapauskäsitteessä on talouselämän parantava lääke. Jokainen ihminen tuntee sisimmässään, ettei hän ole syntynyt toisten henkiseksi eikä aineelliseksi orjaksi, vaan ikäänkuin vapaaksi taiteilijaksi, joka tahtoisi olla omintakeinen, itsenäinen ja omassa kehässään luoda jotakin uutta.

Ja kun mahdollisuudet puuttuvat, syntyy hankausta ja taistelua. Tasa-arvoisuuden, veljeyden ja vapauden pintapuolinen ymmärtäminen tuo nämä yhteiskuntia uudistavat aatteet nähtäväksemme ainoastaan materian näkökulmasta, jättäen niiden henkisen perustan näkymättömiin. Niistä muodostuu fraaseja, jotka kyllä kelpaavat iskulauseiksi yhä kiihtyvässä valtatais-

telussa, vaan eivät parantavaksi lääkkeeksi yhteiskuntaruumiin sairauksissa. Valta lupaa niin paljon. Se lupaa aineellista hyvää ja vapaat kädet tämän hyvyyden keräämiseen. Ja valtataistelun peloittava kasvu on saanut yllykettä materialisoituneesta tasa-arvoisuuskäsitteestä, joka riistää perustan ihmiskunnan henkisesti ykseydeltä.

Seuratkaamme nyt vielä vaihetta, mihin esittämämme kolmen käsitteen hengetön selittäminen pyrkii ihmiskuntaa johtamaan.

Useimpien mielessä näyttää valta aineellisten pulmien kaikkiratkaisevalta keinolta. Valta takaisi taloudellisen vapauden. Mutta se ei ole noin vain otettavissa. On liityttävä yhteen suurin joukoin sen saavuttamiseksi. Yhteenliittyminen on valtaa — sanotaan. Mutta ihmiset eivät liity yhteen ilman muuta, sillä kaikkein alkeellisin lauma-aste on jo sivuutettu. Niinpä onkin yhteenliittymistä lähdeittävä toteuttamaan ihmisten ajatusmaailmaa muokkaamalla. Ja siksi on ensimmäisenä käännettävä tasa-arvoisuuskäsite ylösalaisin. Tiedetään siis aineellisen vapauden edellytyksenä olevan ihmisten yhdenvertaisuuden, mutta koska kirjoittamattomaksi laiksi hyväksytään sääntö, jonka mukaan hyvä tarkoitus pyhittää keinot, niin joudutaan selittämään: ”Ihmisten yhdenvertaisuus perustuu heidän hyväksymänsä maailmankatsomuksen samanlaisuuteen. On pidettävä luokkarajat selvinä.”

Näin on otettu ensimmäinen ratkaiseva askel valtaapääsemiseksi ja tasa-arvoisuudesta — jonka puolesta yhä työskennellään kuumeisesti — tuli näiden valtatavoittelujen astinlauta, ja tasa-arvoisuus todellisuutena työnnettiin syrjään. Mutta jotta päästäisiin tuloksiin, on siirryttävä ajatuksista tunteisiin. Täten jou-

dutaan veljeyskysymykseen, koska pelkkä ajatus ei kiivoita toimintaan, vaan tulee siinä olla tunteen mukana.

Niinpä, koska väärällä tavalla alettiin, joudutaan uudelleen käymään rajoja. Ainoastaan joku osa ihmiskunnasta on veljiä, muu osa kuuluu vihollisiin. Veljesrakkauden tilalle tulee luokkaviha, heimoviha, rotuviha — yhä laajenevassa mitassa. Ja lopulta tullaan siihen mihin on pyritty: käytännöllisen ratkaisun eteen. Tais-teluun veljeyden ja vapauden, eli toisilla nimillä ihmisyiden ja elintilan puolesta, kuten kauniisti selitetään.

Jos tapahtumat olisivat vasta tulevaisuuden hämärässä, vailla käytännöllistä kokemusta, voisimme odottaa historian antamaa todistusta. Mutta käytäntö on jo antanut todistuksensa ja se on tämä: Yritys väkivallin luoda aineellista hyvinvointia, ihmisten taloudellista vapautta, on tehnyt koko planeetastamme suunnattoman köyhäntalon. Koko maailman talouselämä on kärsimässä hirmuisinta katastrofiaan, ja siinä sivussa sivistys- ja oikeuselämän saavutukset: sairaalat ja vankilat ovat vastaavasti paisuneet.

Voimme nyt katsella asiaa tarkemmin kristosofisesta näkökulmasta ja kysyä: Mihin todellisuuteen perustuu vapaus? Perustuuko se tämän päivätajuisen järkiminämme häilyvään ymmärrykseen, mielivaltaan? Vastauksen löydämme etenkin Pekka Ervastian opetuksista. Vapaus on ihmisen jumalallisen olemuksen syvin salaisuus. Jumalanpoikana ihminen on täydellisesti vapaa ja hänen tulevaisuutensa tähtää luovien jumalien korkeuksiin. Vaan koska vapaus on jumalallista, se ei ole persoonallisen minätietoisuuden määriteltävissä. Sitä ei voida ymmärtää eri tavoilla niin, että syntyy karsinoita eroittamaan ihmisiä toisistaan. Vapaus tulee Jumalasta, totuudesta, henkisestä elämästä. Se tulee

tähän ulkokohtaisuuden maailmaan sisästäpäin. Sen tähden se ei voikaan toteutua yhteiskunnissamme, ennenkuin se toteutuu riittävässä määrässä yksityisissä ihmisissä.

Valtakäsitettä tarkastellessamme teemme melkein ällistyttävän havainnon. Vaikka poikkeuksetta kaikki maailmaa uudistavat aatteet taipuvat aivan kuin linssin läpi — meidän päivinämme vuodatettujen kosmellisten voimien avulla — tähän aineelliseen elämään, niin ihmisten käsissä ovat ne muuttuneet — ei suinkaan vapauden, vaan vallan tavoitteluksi. Esim. käsitteet tasa-arvoisuus, veljeys, vapaus ovat tulleet kuin kilviksi, joiden taakse piiloutuu valta. Ja valta on silloin persoonallisen sieluelämämme tiivistymä: ajatuksen, tunteen ja himoelämän kohdistuminen alemman minuutemme polttopisteeseen.

Palatkaamme jälleen omaan ruumiiseemme, jonka kuva yhteiskunnankin tulisi olla, ja josta se tietämättään on lainannut koossapitävät perusvoimansa. Jos ihminen — sanokaamme hatha joogi — pyrkii valtaan oman ruumiinsa yli, hän ensimmäiseksi pyrkii valtaan hengityksensä yli. Hengityksessä on se avain, jonka hallinta antaa ohjaket koko ruumiin elintoiminnan hallintaan. Sama ilmiö toistuu nykyisessä ihmiskunnassa. Jos yksityinen ihminen tai ryhmä pyrkii valtaan, se ensimmäiseksi yrittää päästä käsiksi aivankuin hengityselimiin. Se yrittää tukahduttaa selkeimmän henkisen elämän ja sen seurauksena olevat vapaat tuulahdukset. Vapaa ajatusten ja uskomusten ilmaiseminen pyritään lopettamaan. Ja ellei valtaa ole vielä riittämiin mahtikäskyä varten, pyritään siihen — kuvannollisesti sanoen — ilmaa myrkyttämällä, se on valheellisella propagandalla.

Mutta ihmiskunta ei ajanollen jaksa hengittää valanhimon myrkyttämää ilmaa. Silloin tällöin tulee kuin tuulispää, joka ravistaa hajalle suurella vaivalla rakennetut ja murtumattoman varmoilta näyttävät vallan varustukset. Vapauden jumalalliset tuulet pääsevät puhaltamaan ja ilma puhdistuu — ainakin näennäisesti. Sillä, kuten sanoimme, lopullinen puhdistus täytyy alkaa ihmisyksilöissä.

Kun nyt lopuksi tarkastelemme yksilöiden sisäistä uudistusta sanomme heti, että jos totuudenetsijä aikoo päästä tuloksiin, ei hän piiloudu minkään aatteen taakse, sitä kilpenään käyttäen, vaan hän yrittää toteuttaa itse aatetta. Hänen motiivinsa ei ole valta, vaan vapaus, totuus, joka vapauttaa. Ei hän yritä tukahuttaa yhteiskunnan vapaata hengitystä, vaan olla itse hengitys, joka omalla olemassaolollaan puhdistaa ilmaa ja antaa yhteiskunnalle sille välttämättömiä eteerisiä elonvoimia. Sillä totuudenetsijäin joukot edustavat yhteiskunnissa hengityselintä.

Huomaamme, miten hengitys vaikuttaa ruumiiseemme pää-asiallisesti kolmella eri syvyydellä. Suoranainen vaikutus sillä on verenkiertoon antamalla ruumiillemme puhdistavan hapen. Epäsuorasti se vaikuttaa hermostoon ja aivoihin. Sentähden m.m. varoitaankin liiallisesta hengityksen pidättämisestä, koska se järkyttää hermostoa. Okkultinen vaikutus hengityksellä on vatsaan, jossa sijaitsee elonvoiman keskuseliimet ja aurinkoplexus. Huomaamme tästä, että hengitys vaikuttaa — jos lainaamme vastaavat nimitykset yhteiskunnasta — oikeuselämään, järjestykseen, ryhtiin välittömästi, sen sivistyselämään, järjen kirkkauteen, totuudennäkemiseen välillisesti, aivankuin perästäpäin ja okkultisesti eli salaisesti talouselämään. Puhu-

taanhan Intian fakiireista, jotka ruumiinsakin ravitsevat melkein pelkällä hengityksellä.

Nyt on huomattava tärkeä seikka: ihmiset ovat eri kehitysasteilla. Toinen elää tietämättä, mitä hänen ruumiissaan todella tapahtuu, kun taas toinen jo on asioista vähän selvillä, jopa henkisestikin jonkun verran treenautunut. Hengityksen vaikutus heissä on näinollen erilainen, vaikka molemmat ovatkin fyysillisesti eläviä ihmisiä. Samoin on ihmiskuntakin aikojen kuluessa kehittynyt, joten sekin on kehityksessään tullut ratkaisukohtaan. Pyhä Henki, Poika ja Isä — käyttäksemme kristillisiä nimityksiä — on jaksottain laskeutunut ihmiskuntaan. Suuri Jumalallinen tajunta on nyt laskeutunut aina kemiallis-fyysilliselle tasolle asti, joten koko elämä on herkistynyt ja käynyt sanoisimmeko araksi. Henkisen elämän liikahtelut vaikuttavat siihen kuin herkkään vaakaan. Yhteiskuntiemme hengityselimet ovat käyneet kuin entistä tärkeämmiksi niin, että jos ei totuuden valo pala kyllin kirkkaana totuudenetsijäin ja yleensä henkisten liikkeiden keskuudessa, näyttäytyvät seuraukset heti ulkoisissa yhteiskunnissa. Ja silloin ne näkyvät välittömästi juuri oikeuselämässä, järjestyksessä ja sisäisessä tasapainossa. Vasta myöhemmin ne heijastuvat kulttuurielämään tullen esille taiteen ja kirjallisuuden madaltumisena. Okkultisesti se vaikuttaa talouselämään, synnyttäen hätää, puutetta, taloudellisia pulmatilanteita. Tämä ei ole haaveilua vaan asioita seuranneille paljastuvat nämä tosiasioiksi.

Kristosofisella sanomalla on näinollen sanottavana elintärkeä sanoma ihmiskunnalle. Totuudenetsijöissä ja heidän muodostamissaan ryhmissä on kansojen pelastus. Se ei ole vallan — vaan vapaudentavoittelussa.

Vapaana Jumalanpoikana on ihminen kutsuttu etsimään totuutta. Sitä hän etsiköön koko järkensä, tunteensa ja tahtonsa hehkulla. Etsivä löytää ja kolkuttavalle avataan. Vuorisaarnan elävä henki antaa hänelle sisäisen vapauden. Vapaudessaan hän osaa nähdä veljeyden henkisen taustan: Kosmillisen Kristuksen ehtymättömän rakkauden. Rakkauden edessä paljastuu ykseyden salaisuus, ihmisminuuksien koskaan häviämätön turva ehdottoman jumaluuden syleilyssä.

Mutta totuuden etsijöidenkin on välttämätöntä ryhmittä, koska planeettaamme vuodatettu uusi kosminen voima purkaantuu etupäässä ryhmien kautta. Jos ajattelemme vaikka veljeyden käytännöllistä toteutumista, voi se tapahtua ainoastaan joukoissa, s.o. veljien keskinäisenä toimintana. Näin ollen joutuvat totuudenetsijäinkin ryhmät näennäisesti eristetyksi syystä, ettei heitä maailma tahdo ymmärtää. Eikä heillekään jää muuta toimintamahdollisuutta, kuin alkaa työnsä alusta, s.o. ajatusta valistamalla, järkeä ja totuudenkaipuuta herättämällä. Jos siinä onnistutaan, seuraa luonnostaan veljesrakkauden sisäinen tajuaminen. Viimeiseksi työksi jää henkisen elämän käytäntö, s.o. työn ja toiminnan kautta toteuttaa saavutettu tieto.

Ja tässä tulee näkyviin vapaus, joka on henkisen elämän a ja o. Työn pitää olla täydelleen vapaata, vapaaehtoista ja sisäisesti siunattua, korkeamman minuuden ja omantunnon hyväksymää. Silloin on sisäisen elämän ja voiman kanava auki henkeen, Jumalaan, Vuorisaarnan Mestariin. Silloin hengenelämä ja sen uudestiluova voima virtaa jatkuvasti yhteiskuntaruumiinkin eri keskuksiin, puhdistaen ja lopulta elähyttäen siinä olevia näkymättömiäkin voimakeskuksia toimintaan. Yhteiskuntakin saattaa täten ymmärtää keskellään elävän

hengityselimen arvon, antaen sille, ei ainoastaan asiaan-
kuuluvan työrauhan, vaan myöskin aineellisen tukensa.
Silloin vasta yhteiskunta todellisesti kuvaa ihmistä,
luomakunnan kruunua. Silloin myöskin nykyisten yh-
teiskuntiemme eri elimien kaatopaikat: sairaalat, van-
kilat ja köyhäintalot joutavat historiallisiksi muisto-
merkeiksi.

Sanoimme, että uusi kosminen voima purkaantuu
etupäässä ryhmien kautta. Nyt voidaan syystä kysyä:
ovatko siis yksilöiltä henkisen elämän mahdollisuudet
loppuneet? Emmekö enää voikaan sanoa kuten ennen:
Jos oppilas on valmis, on Mestarikin valmis? Voimme
ehkä ymmärtää asian näin: On olemassa Vanhan Liiton
tie, kuten ennenkin. Se johtaa — kuten kuvaannolli-
sesti sanotaan — lumihuippuisille vuorille. Se voi va-
pauttaa kulkijansa tämän planeetan piiristä, antamatta
hänelle syvintä mahdollista kokemusta ja viisautta.
On myöskin olemassa Uuden Liiton tie, joka Kosmills-
Mystillisen Kristuksen kokemuseräisellä, päivätajui-
sella kirkkaudella johtaa Kristusrakkauden täydelli-
syyteen.

Huomatkaamme kuitenkin planeetallamme tapah-
tuva ratkaiseva käänne. Planeettamme kulkee nyt kir-
kastumistaan kohti. Koko elämä alkaa yhä enemmän
suuntautua ykseyteen päin. Olemme joutuneet viimei-
sen tuomion aikakauteen. Ja Jeesus sanoo, että silloin
on kuin Nooan päivinä. Nooak meni arkkiin perheineen
ja pelastui.

Katsellessamme ihmiskunnan nykyistä tilaa, näyttää
se hirvittävän rajuilman kuohuttamalta mereltä. Tulee
selvästi ajatelleeksi Jeesuksen sanoja, että ellei sitä
aikaa valittujen tähden lyhennettäisi, niin ei yksikään
pelastuisi. Totuudenetsijöinä joudumme silloin kysy-

mään: ”Onko tällä merellä Nooan arkkia, joka on kyllin hyvin tervattu sisältä ja ulkoa, kestääkseen tämän hurjan merenkäynnin rasisukset ja onko sillä Korkeimman johto takanaan, että se lopulta — myrskyn aikanaan tauottua — voisi ehjänä laskeutua planeettamme korkeimmalle vuorelle — kuvaannollisesti puhuen?”

Tämä ehkä valaisee asiaa ryhmien auttamisesta. Sillä ryhmä vakavia, Vuorisaarnan hengessä työskenteleviä totuudenetsijöitä muodostaa Nooan arkin. Sillä elämänmeren myllerrys ei ole vain fyysillistä, vaan myöskin psyykkistä laatua. Sota ja ihannoitu väkivalta saattaa tulla ihmisen eteen niin kauniissa hahmossa, että kuten on sanottu — valitutkin eksytetään. Yksityinen totuudenetsijä on voimaton lopulta kestämiään, ja ennenkuin hän huomaakaan, on hän jo muodossa tai toisessa ihannoidun väkivallan lumoissa. Mutta vain väkivallan hengestä luopumisessa on ihmiskunnan ja yksilönkin pelastus. Sentähden ryhmätyö on niin tärkeätä. Kaikki voimat keskittyvät nyt aineelliseen elämään, työhön. Henkinen elämä ei ole vain pelkkää mietiskelyä, sekin on työtä, tutkimista, puhumista, jossa on ruumiskin mukana. Henkisten ryhmienkin on keski-tyttävä työhön, jotta muodostuisi kanava auttaville voimille. Ja ryhmästä muodostuu kuin Nooan arkki, sillä vakava tutkimustyö antaa lopulta yksityisille jäsenille horjumattoman järjellisen selvyuden. Se tulee kuin tervatuksi sisältä ja ulkoa. Ja näin muodostunut arkki on samalla Korkeimman johdossa ja suojeluksessa, joten voimme uskoa, että jos se sisäisesti kestää ajan aallot, se myrskyn tauottua varmasti laskeutuu planeettamme korkeimmalle kohdalle, vielä pimeydessä vaeltavien veljiemme henkiseksi soihdunnäyttäjäksi. Sillä vakavien totuudenetsijöiden ryhmä kasvattaa juuri yk-

silöä kaukana siitä, että hänestä tulisi laumaolento — jotta hänestä tulisi — ei vain ajattelija — vaan työntekijä Herran viinimäessä.

Elämme tekojen, käytännöllisen toiminnan ajassa. Sentähden tasa-arvoisuus, veljeys ja vapaus ovat niitä suuria aatteita, jotka pyrkivät esille elävässä elämässä. Niiden on päästävä ruumistumaan ryhmien kautta. Ulkonaisessa elämässä ne toteutuvat, kun uuden uskonpuhdistuksen soihtua kantavien luku on noussut kyllin suureksi, kun kristosofian henkinen valo on valaissut ainakin yhden kansan sisäisen elämän niin, että se hengessään näkee veljeyden jumalallisen luonnon ja voi ymmärtää Paavalin sanat rakkaudesta: ”Kaikki se kestää, kaikki se toivoo, kaikki se kärsii”; että se hengessään tuntee jumalallisen vapautensa voiman ja osaa sanoa: ”Kaikki se voittaa.”

Ennenkuin jatkamme yhteiskuntaruumiin muodostumista koskevaa tarkasteluamme, on syytä muistaa ”suuren” ja ”pienen” suhteellisuuskäsitettä. Henkisessä elämässä ja sen käytännöllisessä ilmennyksessä eivät suuri ja pieni vastaa meillä niistä olevaa yleistä käsitystämme. Vertasihan Jeesuskin taivasten valtakuntaa sinapinsiemeneseen, hapatukseen ja helmeen, jotka ensinäkemältä ovat pieniä tekijöitä, mutta todellisuudessa ratkaisevasti vaikuttavia. Kun taivasten valtakunnan elämä nyt on saanut kiinnekohdan maanpäällä, niin Kristuksen käsissä oleva karman johto vaikuttaa myöskin kansojen elämässä. Se vetää esille kansan tehtävän, dharman, jonka täyttäminen tulee elämän ja kuoleman kysymykseksi.

Kun sanotaan, että lunastustyö planeetallamme on nyt tullut ratkaisuvaiheeseensa, joten Isän valtakunta on saanut lopullisen pysyväisen otteen maanpäällä, niin

ei senkään voima ole ulkonaisessa, näkyvässä mahtavuudessa. Olemme tottuneet määrittelemään voiman sen ulkonaisen suuruuden ja mahtavuuden mukaan. Se esiintyy meidän tajunnallemme alemman maailman heijastamana jonkinlaisena pakkona, kauhuna ja uhkana. Siksi sen todellinen olemus on ensin vaikeasti käsitettävissä. Ottakaamme esimerkki. Tuossa on valtakunta, jonka voima ja sotainen mahti on pelottava. Kun ajattelemme sitä elämän johtavien voimien kannalta, on tuolta valtakunnalta odotettu ja ehkä yhäti odotetaan jotakin. Sillä on joku tehtävä, dharma. Se on ehkä ymmärtänyt tehtävänsä väärin, joten se itse sisäisesti saa tästä sanomattomasti kärsiä. Mutta sen dharma ja karma edellyttää, ettei ole vielä heitetty lopullista toivoa. Sentähden on, kuin Mestari pitäisi siunaavan kätensä tuon kansan yllä ja odottaisi, kunnes sen armonaika menee umpeen. Sillääikaa voi sattua, että kansa herää ja tajuaa tehtävänsä. Silloin sen sisäinen elämä tasaantuu vähitellen. Mutta se ei ole hirmuhallituksen ansiota, vaan Mestarin siunaavan käden, joka hiljaisuudessa herätteli yksilöitä ajattelemaan.

Voi sattua toisinkin. Kansa ei herää ja sen armonaika loppuu. Silloin Mestari vetää siunaavan kätensä pois ja kansa joutuu kaaokseen ja häviöön. Sen tuhoaa sen oma karma.

Todellinen voima kansoihinkin tulee siis aina sisästäpäin. Samoin koko ihmiskuntaan. Odotetaan, että ihmiskunta käsittäisi oman dharmansa, tehtävänsä. Tavasten valtakunnan siemen on nyt laskettu ihmiskuntaan ja odotetaan sen kasvamista. Sen olemus ei myöskään ole ulkonaisessa suuruudessa, vaan elämän välttämättömyydessä, kosmisessa Kristuksessa. Siinä on sen voima, valta ja mahti. Se kasvaa hiljaisuudessa, ja

Mestarin siunaava käsi vaikuttaa, ettei sitä nyt voida tuhota. Suuri ja pieni ovat tässäkin suhteellisia käsitteitä, niin ettei ulkonainen hirmuvalta kaikessa mahtavuudessaan kykene tukahduttamaan pientä, miltei ole-mattomalta näyttävää Isän valtakuntaa. Sillä ihminen on sisäiseltä luonnoltaan Jumalan kuva, joten jokaisen ihmisen dharmaan kuuluu Isän valtakunnan toteuttaminen itsessään. Näin ollen, kun ihmiset muuttuvat, muuttuu elämä maapallolla. Pieni kasvaa suureksi ja suuri vähenee jälleen pieneksi ulkoisessa ilmennyksessään, riippuen siitä, mistä lähteestä kummankin juuret ottavat ravintonsa. Taivasten valtakunnan elämänvoima johtuu siitä, että sen juuret ottavat ravintonsa itse elämän syvyydestä, kosmillisen Kristuksen iäti ehtymättömästä elämän lähteestä. Siihen pohjautuu lunastustyö sekä yksilöllisessä että planetaarisessa merkityksessä, ja sentähden taivasten valtakunnan ikuisella elämällä on täällä surujen tähdelläkin edessään lopullinen voitto.

VI

Ihminen yhteiskunnan perustyyppinä II.

Edellisessä esityksessämme yritimme selittää, miten yhteiskunta pyrkii itsetiedottomasti kehittymään aivan kuin ihmistä mallinaan käyttäen. Ihminen ja ihmisruumis on niin vanha ja viisaasti rakennettu, siinä on niin ihmeellisiä voimia kätkeytyä, että voimme ainakin ruumistamme nimittää jumalallisten suunnitelmien kiteytymäksi. Sentähden sanotaankin, ettei ihminen voi mitään uutta luoda, jota jo ei olisi toteutuneena ja voimina kätkeytyä hänen ruumissaan. Siksi ihmisten muodostamat yhteisötkin — yhteiskunnat, valtiot — pyrkivät muovautumaan ruumiimme kaltaisiksi. Toisin sanoen: ruumiissamme ja sielussamme vaikuttavat voimat pyrkivät esille suuressa ihmisessä, yhteiskunnassa. Sanomme pyrkivät, sillä vaikka ruumiimme onkin melko täydellinen, niin täydellisyydestä kaukana on vielä ihminen, joka ruumista käyttää. Niinpä ei yhteiskuntakaan lopullisesti voi esittää kuvaa ihmisestä, ennen-

kuin ihminen itse sen osaa siksi rakentaa. Ainoastaan muutamat ihmisen perusvoimat tulevat siinä itsetiedotomasti esille. Niinkuin ruumiissamme pää, rinta ja vatsa edustaa ja välittää kolmea olemuspuoltamme: järkeä, tunnetta ja tahtoa — viimeksimainittu pareminkin himoa, kuten aikaisemmin esitimme — samoin esiintyvät vastaavat voimat yhteiskunnissamme opetus-, oikeus- ja talouseliminä. Ilman näitä kolmea toimintamuotoa, työryhmitystä yhteiskunta ei ole elävä ja kehityskykyinen. Tämä on välttämätön ja hallitusmuodosta riippumaton työnjako.

Puhuimme niinikään kolmesta aatteesta: tasa-arvoisuudesta, veljeydestä ja vapaudesta. Sanoimme että ne on annettu kuin lääkkeiksi yhteiskuntaruumiin sairauksissa. Yhtähyvin voisimme niitä nimittää vielä epätäydellisen yhteiskunnan rakentaviksi voimiksi. Ne ovat kuin rakennuspiirustuksia, perusajatuksia, joita meidän pitää yrittää ymmärtää ja sulattaa, jotta rakentaminen onnistuisi. Jos rakennetaan ilman järkipäätä suunnittelua, joudutaan rakennus ennenpitkää purkamaan kaikenlaisten erehdysten takia. Tässä tapauksessa piirustukset ovat jo olemassa omassa ruumiissamme, mutta niitä voimia, jotka ruumiimme eri keskusten kautta aatteina esiintyvät, voidaan nimittää myöskin tasa-arvoisuudeksi, veljeydeksi ja vapaudeksi. Nämä ovat ihmisjärjellä käsitettäviä jumaluuden abstraktioita.

Tarkastellessamme seuraavassa muutamia analogioja ihmisen ja yhteiskunnan välillä, meille samalla selviää viimeksimainitun puutteellisuudet ja sen keskeneräinen rakenne.

Huomaamme — tarkastellessamme ruumistamme — että pää, rinta ja vatsa toimivat merkillisen omintakei-

sesti: Verenkierto tapahtuu ilman, että minuuksina kykenemme siihen vaikuttamaan. Samoin ruuansulatus. Aivot toiminta on lähinnä minuutemme vallassa, mutta harvan ihmisen voidaan sanoa todella ajattelevan. Osumme lähemmäksi totuutta sanoessamme, että meitä ajatteluttaa. Emme lähimainkaan ole ajatuksemme herroja. Sekä päällä, rinnalla että vatsalla on kuin oma hallituksensa, joiden käskyjä ne noudattavat. Siitä huolimatta ne toimivat normaalioloissa täydellisessä sopusoinnussa. Vaikka ne ovat näin itsenäisiä, on niillä kuin yhteinen keskushallitus. Kuitenkaan se ei ole meidän minuudessa, se on muualla. Voimme kyllä minuuksina sekaantua ruumiimme normaaliin toimintaan ulkonaisin keinoin, mutta tietämättömyydessämme silloin tavallisesti aikaansaamme häiriöitä. Voimme esim. syödä itsemme sairaaksi ja täten myrkyttää elimistämme.

Tarkastellessamme olevia oloja huomaamme, ettei päättä edustava kulttuurielämä yhtävähän kuin sydäntä ja verenkiertoa edustava oikeus — eli poliittinen elämä, tai vatsaa edustava talouselämä ole vapaita. Sekä kulttuuri- että talouselämä ovat alistetut palvelemaan politiikkaa, joka nykyisissä yhteiskunnissamme on sangen sotkuista hommaa. Ei liioin poliittinen elämäkään ole vapaa, sillä sen suunnan määrää eri puolueiden voima-suhteet. Puolueet taas edustavat himoja yhteiskuntaruumiissa, joten voimme sanoa, että poliittinen elämä on himojen vangitsema.

Ajatelkaamme, ettemme minuuksina kykene hallitsemaan viettejämme, vaan annamme vallan jollekin himolle. Vähitellen himo saa yliotteen ihmisestä ja turmelee — sanokaamme jonkun rauhasen, esim. päässä olevan käpy- ja limarauhasen. Alkoholin vaikutuksesta

alkavat ne vibreerata virheellisesti ja päihtynyt näkee näkymättömän maailman asukkaita. Himo on ottanut hallintaansa jonkun ruumiin keskuksista — tässä tapauksessa pään — joka näinollen on menettänyt oman vapautensa. Ja epäsoinnusta kärsii koko ruumis.

Samalla tavalla saattaa joku puolue ottaa valtaansa jonkun yhteiskuntaruumiin keskuksista — ei tietenkään yhteiskuntaa tuhotakseen, vaan nauttiakseen valasta ja suuremmista eduista.

Terveen yhteiskuntaruumiin edellytyksenä on sekä kulturellisen että poliittisen ja taloudellisen elämän vapaus. Sentähden sanookin Pekka Ervast, että jos ajotaan päästä selville vesille, jos tahdotaan luoda maan päälle inhimillisempää elämää, on ensimmäinen yhteiskunnallinen uudistus oleva vapauttaa kulttuurielämä toisten holhouksesta. Eihän muuten ole mahdollista esittää totuutta vapaasti. Jos kulttuurielämä eri muodoissaan palvelee politiikkaa, joutuu se kasvattamaan kansaa määrättyyn suuntaan. Totuus tulee väritetyksi politiikan määräämillä väreillä. Totuuden sijasta kylvetään vihan siementä kansojen ja eri yhteiskuntaluokkien välille, lietsotaan sotahenkeä ja valloitus halua. Näin on ollut kaikissa kansoissa. Siksi nykyiset yhteiskunnat ovatkin kuin syöpäkasvin vaivaamia ruumiita, jotka näennäisesti näyttävät terveiltä, mutta kantavat luhistumisen ja kuoleman sisässään.

Asia olisi autettavissa kolmen itsenäisen parlamentin avulla. Niinkuin ruumiimmekin kolme keskusta toimivat itsenäisinä yhteisen kokonaisuuden hyväksi, samoin yhteiskuntaruumiin kolmea osastoa tulisi edustaa kutakin oma itsenäinen elimensä. Kulttuuriparlamentti määräisi itsenäisenä laitoksena opetus- ja yleensä kulttuurielämästä. Oikeus- eli poliittinen parlamentti oike-

uselämästä ja talousparlamentti talouselämästä. Joka-
kaiseen voitaisiin valita alansa pätevimmät edustajat,
asiantuntijat. Nythän on aivan päinvastoin. Edusta-
jat valitaan — ei ammattikokemuksensa vaan poliit-
tisten näkökantojensa perusteella. Mutta ihminen ei
voi olla perillä kaikista asioista. On epäoikeudenmu-
kaista vaatia, että käsityöläinen tietäisi oikeuslaitok-
sille kuuluvista asioista ja viisaustieteen tohtori metsä-
työläisten elinmahdollisuuksista. Kolmen parlamentin
avulla tulisi yhteiskunnasta ihmisen perikuva siinä mi-
tassa, kuin se nykyisellä kehitysasteella olevien ihmis-
ten muodostamassa yhteiskunnassa on mahdollista.
Joka tapauksessa se loisi suurempia mahdollisuuksia
ihmiskunnan hyvinvoinnille ja raivaisi tietä suorastaan
helvetiksi muuttuneen maailman inhimillistytämiseksi.

Nykyiset yhteiskunnat — hallitusmuodosta riippu-
matta — ovat kuin kolmipyöräinen jarruton vaunu. Sen
ohjattavaa etupyörää edustaa politiikka, joka vallan
ohjaamana kääntyy sinne tänne ulkoisten ja sisäisten
virtausten kannustamana. Takapyöriä edustavat kult-
tuuri- ja talouskoneisto vakavasti perässäseuraavina,
voimaa-antavina eliminä. Ja kulkeehan se vaunu jota-
kuinkin tasaisella maalla, jopa ylämäessäkin. Vaan
kuinka käy alamäessä? Heiluva politiikka, joka vallan
tukemana tähystelee kaukaisia perspektiivejä, saattaa
muuttaa vaunun sotavaunuksi. Ja tässä sen jarrutto-
muus tulee näkyviin. Vaunu joutuu alamäkeen ilman
jarrujen antamaa turvaa ja niin syöksyy koko valtio-
vaunu omaan turmioonsa. Näemme esimerkkejä omas-
sa ajassamme. Kuinka toivottomalta näyttääkään näi-
den valtiovaunujen pysäyttäminen. Puhumattakaan,
että kulttuuri- ja talouskoneisto toimisivat jarruina, ne
päinvastoin ponnistavat kaikki mahdolliset voimansa

vauhdin kiihdyttämiseksi. Niinpä lopputuloksen kaa-
meutta osataankin vain aavistella.

Kolmioparlamentti-yhteiskunta muodostaa vaunun,
jossa on myöskin jarrut. Ottakaamme esimerkki. Jos
poliittinen parlamentti näkee hyväksi hyökätä naapuri-
maahan, on sen kysyttävä talousparlamentilta, riittääkö
rahaa. Sillä sota vaatii kolmasti rahaa. Nykyisissä
sodissa ei kukaan voita, sen tietävät asiantuntijat talo-
usparlamentissakin. Siksi voidaan painaa jarru kiinni
siinä pyörässä. Ja se jarru on yhteiskunnan onneksi.

Jos taas esitetään asia kulttuuriparlamentille, jotta
tämä auttaisi asiaa propagandan muodossa, painaisi
tämä jarrun kiinni selittämällä, ettei sota kuulu sivisty-
tykseen, eikä isänmaanrakkaudella ole mitään tekemistä
tankkiesteiden kanssa. Isänmaanrakkaus on jotakin
kaunista ja ylevää, pyhää ja jumalallista, eikä se sovellu
yhteen niin epäinhimillisten asiain, kuin pommikoneiden
ja kenttämiinoitusten kanssa. Vapaana laitoksena voisi
sivistysparlamentti ohjata koko kulttuurielämän oikei-
siin uomiinsa niin, että totuuden etsintäkin — sanan
vakavimmassa merkityksessä — ylettyisi herättele-
mään varsinaista kansaa, sitä ihmiskunnan osaa, joka
lopulta kantaa yhteiskunnan raskaimman taakan. Sillä
kokemus osottaa juuri varsinaiselle kansalle olevan
henkisten totuuksien ymmärtäminen helpompaa.

Näin tapahtuvalla jarrutuksella olisi samalla sivistä-
vä ja herättävä merkitys poliittisellekin elämälle.
Sillekin vähitellen selvenisi, että oikeuselämän tehtä-
vänä onkin yhteiskunnan sisäisen rytmin ja järjestyk-
sen luominen, joten n.s. ulkoista turvallisuutta varten
ylläpidetty sotalaitos menettää merkityksensä.

Sotalaitoksesta puheenollen voimmekin kysyä: löy-
dämmekö sille vastaavaisuudet omasta ruumiistamme

ja jos löydämme, niin kuuluuko se oleellisena osana ja välttämättömänä pahana ihmisen perikuvan mukaan luotuun yhteiskuntaan?

Voimme vastata: vastaavaisuudet ovat olemassa. Niitä ovat ne kohdat, joista luusto — kuoleman vertauskuva — tulee näkyviin: kynnet ja hampaat. Katso-kaamme vain petoeläintä: kynsin ja hampain se hyökkää, raatelee ja puolustautuu.

Mutta lähempi tutkimus muuttaa asian päinvastaiseksi kysymyksen ollessa ihmisestä. Hampaittensa rakenteen puolesta ei ihminen ole raatelija, ei edes lihan-syöjä. Ja minkälaiset ovat kyntemme? Kykenemmekö niillä edes puolustautumaan, saatikka hyökkäämään? Kyllä pitkäkyntisyydellä käsitetään aivan muuta. Tämä on selvä todistus, että jos sota joskus on ollut ihmiskunnalle tarpeellista, se ei ole enää. Kynsistämme on tullut kuoleman vertauskuvat okkultisessa merkityksessä, ja hampaistamme ruumiimme talouskoneiston — vatsan — palvelija.

Hampaiden suhteen huomaamme lisäksi, että ne välittömästi palvelevat vatsaa, mutta välillisesti myöskin järjen ja tunteen ilmennystä puheen muodostamisen avulla. Tästä huomaamme, että sieluelämämme petomaisuuskin on alistettava voiman synnyttämiseksi ja totuuden esittämiseksi puhutun sanan avulla.

Entä mitä tämä merkitsee yhteiskunnan suhteen? Olisiko siinäkin sotalaitos alistettava talouselämän ja siinä sivussa myöskin oikeus- ja sivistyselämän palvelukseen? Saamme tähänkin vastauksen Pekka Ervasilta. Kirjassaan "Eurooppalaisia näköaloja" hän sanoo, puhuessaan pan-Eurooppa-aatteesta: "Mitä Kalergi sanoo Euroopan onnellisen tulevaisuuden aikaansaamisesta, on niin yhtäpitävä sen kanssa, mitä yleensä olem-

me uskoneet tässä Ruusu-Ristissä, että minä ilostuin ja hämmästyin lukiessani siitä. Kalergin mielestä Euroopan tulevaisuudelle on välttämätöntä, että sota-armeijat laissa muutetaan työarmeijoiksi. Miesten ei suinkaan pidä olla ilman asevelvollisuutta, mutta asevelvollisuus ei enää ole murha- vaan työaseen kantamista yhteiskunnan hyväksi. Miesten täytyy saada sekä fyysillinen että yhteiskunnallinen treenaus. Työarmeijassa heidän tulee palvella. Työarmeija on isänmaan palveluksessa.”

Tämä ratkaisee hampaita koskevan analogian. Tässä tulee melkein kirjaimellisesti kuolema niellyksi voitossa. Kuolemankin voimat käännetään rakentavaan työhön kaikkien yhteiseksi onneksi.

Ajatellessamme yhteiskuntaruumiin tulevaa kehitystä, on meidän luovuttava käsilläolevasta mallistamme, jokapäiväisestä ihmisestä ja ajateltava ihmistä, joka on ottamassa ratkaisevia askeleita henkisen tiedon tietä kohti. Mallikuvaksemme sopii joogi, joka teknillisen metoodin mukaan rakentaa ruumistaan ja persoonallisuuttaan. Jooga on vanha itämaalainen nimitys ja merkitsee Jumalaan yhtymistä, maallisen ja taivaallisen ihmisen yhtymistä, henkistä avioliittoa. Joogassa on monia asteita, joihin emme tässä voi syventyä. Tarkastelemme vaan muutamia vastaavaisuuksia joogin ja yhteiskunnan välillä.

Huomaamme ensinnäkin, miten alkava joogi on epätäydellinen ihminen kuten muutkin, mutta hänessä on kasvanut sisäinen varmuus jumalallisesta alkuperästään. Tämä elämäntarkoituksen oikea ymmärtäminen on saanut hänet ottamaan ratkaisevan askeleen tiedon tielle. Hän on ymmärtänyt, ettei se tie ole toivottoman yksinäinen, vaan se on kolmen opettajan ohjaama:

ulkoisen opettajan, Mestarin; sisäisen opettajan, jumalallisen minuuden, omantunnon ja ympäröivän elämän. Näiltä hän on oppinut, että kasvu inhimilliseen täydellisyyteen tapahtuu sisästäpäin, sielullisen ponnistuksen avulla unohtamatta, että hän on ruumiillinen olento, ja että juuri ruumiinsa kautta ja avulla hän on fyysillisen maailman asukas. Sentähden hänen on otettava koko olemassaoloonsa nähden määrätty asenne, eikä silloin riitä, että hän ottaa jonkun toisen opettaman asenteen ilman muuta, vaan hänen on löydettävä oma yksilöllinen perusasentonsa. Hänen on otettava elämänsä siltä kannalta, että vaikka hänen ruumiinsa vanheneekin ja lopulta kuolee, niin hän jumalanpoikana on ikuisesti olemassa, jatkaen elämäänsä syntymästä toiseen, kunnes täydellisyys on saavutettu. Eikä hän ikuisuusolentona suinkaan elä omaa itseään, vaan koko ihmiskuntaa varten, kaikkia niitä kärsiviä, iloitsevia, surevia, onnettomia ja onnellisia varten, jotka maailmassa elävät ja joiden kaikkien lopullinen päämäärä on sama: täydellinen ihminen. Ja tämän selviön keskellä hän ei pääse irti itsestään, vaan hänen on luotava persoonallisuudestaan kuin säde, joka omalla värillään esilletuo kosmista valoa.

Hän huomaa välttämättömäksi asettua avoimeen suhteeseen kolmeen opettajaansa, jotta hän voisi hiljentyä, kuunnella, oppia. Avoimenaolo asettaa hänet oppilaan asemaan, ja niinpä hän onkin oikeutettu käyttämään hyödykseen niitä fysiologisia voimia, joita hänen ruumiissaan piilee.

Silloin hän joutuu tekemisiin m.m. hengityksensä kanssa. Huomaamme, miten fyysillinen ilma tulee ruumiiseemme päästä ja päättyy rintaan. Silti ei ilman vaikutus kohdistu suoraan aivoihin, vaan rintaan, veren-

kiertoelimiin, ja tätä tietä välillisesti aivoihin ja hermostoon. Mutta joogi tietää, että ilman mukana kulkee praana, elonvoima, jonka kulku ei pääty rintaan, vaan vatsaan. Hän osaa ohjata praanan kulun aurinkoplexukseen, jotta se puhdistuisi ja eläimellisten voimien suunta kohdistuisi rakentavaan työhön. Vatsan kauttahan pitäisi toimia tahto, eikä himo.

Tutkiessamme vastaavaisuutta yhteiskunnassa huomaamme, miten senkin täytyy vissillä tapaa herätä, ennenkuin kuvaamamme yhteiskuntamuoto kolmine parlamentteineen voi syntyä. Yhteiskuntaa muodostavien yksilöiden tulee jossainmäärin tajuta elämän henkinen tausta. Heidän tulee ainakin niinpaljon osata luopua materialismin lumoista, että sellaiset elämän perusvoimat, joita yritetään kuvata esim. sanoilla tasa-arvoisuus, veljeys, vapaus, tuntuvat pyhiltä ja tavoittelemisen arvoisilta ihanteilta. Eihän kansan suuri enemmistö noin vain osaa sulattaa esim. kristosofisia asioita. Tämän nähtävästi oivalsivat ne korkeat vapaa-muurarit, jotka mainitsemaamme tunnuksat: vapaus, veljeys, tasa-arvoisuus, päästivät loosheistaan julkisuuteen. Hekin nähtävästi ajattelivat, että kun puhutaan tasa-arvoisuudesta, veljeydestä ja vapaudesta, niin varsinainen kansa, joka ei vielä järkensä avulla jaksa käsittää henkisiä asioita, osaa aivankuin intuitiivisesti nähdä näissä tunnuksissa elämän koossapitävät voimat. Ne värähdyttävät auki joitain kanavia ihmisissä niin, että he osaisivat hiljentyä, kuunnella ja oppia. Että he suuresti epäonnistuivat yrityksessään, ei ole kokonaan heidän syynsä, sillä miten paljon onkaan ihmis-kunnalle hyvää annettu ja miten vähän se on siitä oppinut.

Kansankin on siis ensin herättävä ja jossain määrin asetuttava avoimeen suhteeseen kolmeen opettajaansa. Tässä on huomattava, ettei yhteiskuntaa voida luoda ulkoapäin, esim. mantereita lohkomalla ja vetämällä mielivaltaisesti rajoja. Eihän silloin ole takeita, saako kansa elämän määräämät opettajat. Sillä ulkoisia opettajia ovat kansan profeetat ja tietäjät, jotka puhutun ja kirjoitetun sanan avulla sitä opettavat. Sisäinen opettaja on kansallishaltia — meillä Suomessa Väinämöinen — jonka ääni kuuluu vain hiljaisuudessa ja jonka antamia inspiraatioita tietäjät tulkitsevat. Kolmas opettaja on itse elämä, johonka kyseessäoleva kansakin osana kuuluu.

Ajattellessamme omaa kansaamme näemme, miten vaikeata sen herääminen on ollut. Monet vuosisadat on Väinämöinen sitä opettanut, kauan ovat sekä suuret että pienet profeetat hänen kuiskeitaan tulkinneet. Lopulta itse elämä lahjoitti sille itsenäisyyden, mutta kansa ei ymmärtänyt. Kiireimmän kaupalla se rakensi lahjaksi saaduista yhteiskuntavaunuistaan sotavaunun, joka jarruttomana syöksi kansan kurjuuteen. Mutta vieläkkään ei elämän kärsivällisyys ole loppunut. Olemme jälleen joutuneet hiljentymään ja kuuntelemaan, että osaisimme oppia. Ja mitä meidän olisi yhteiskuntana opittava? Olisi vapautettava kulttuurielämä politiikan orjuudesta. Se olisi ensimmäinen, yhteiskunnan päätä koskeva avautuminen. Huomasimmehan, miten hengitys kulkee pään kautta rintaan. Jos hengityskanavat eivät päässä ole auki, on koko hengitys toiminta puutteellista.

Missä tämän hengityskanavan tukkeutumisen näemme? Kulttuurielämän vapauden puutteessa. Alistettuna palvelemaan määrättyjä tarkoituksia se ei voi olla

avoinna totuudelle. Ei voida kulttuurielämältäkään vaatia, että se heti ymmärtäisi henkisiä asioita, mutta siltä voidaan odottaa, että se asettuisi niihin nähden avoimeen suhteeseen. Että se päästäisi henkisten totuuksien estämättä virtaamaan lävitseen kansan oikeustajuntaan, kuten ilma virtaa pään kautta rintaan.

Jos nyt katsomme valtiiovallan tukemaa uskontoa, niin se kyllä kirkollisella arvovallalla puhuu Jumalasta ja hyväksytyistä dogmeista, mutta koska kirkko tukee politiikkaa ja siis myös armeijaa, sulkee se visusti kaikki kanavat, ettei vaan sen auktoriteettiuden nimissä valu yhteiskuntaan henkistä viisautta, ei edes oman Mestarin — Vuorisaarnan — opetuksia. Tieteiden ja taiteiden suhteen on asia sama. Puhutaan kyllä viisaasti ja kauniisti syvistä kysymyksistä, jopa sielustakin, mutta aina tullaan samaan tulokseen: ihminen on — ruumis. Voimmepa melkein sanoa, että jos tiedemies pannaan koville mistä on syntynyt esim. Einsteinin suhteellisuusteoria, niin hän yrittää selittää esim., että sen täytyy olla maksan inspiraatiota, jonka oikeuttaa liiallinen sappieritys. Eihän tiedekään pääse avoimeen suhteeseen totuuteen niinkauan, kun sen tulee palvella väkevämmän oikeuden aatetta ja ylläpitää uskoa aseisiin ja fyysilliseen voimaan.

Ajatelkaamme omaa yhteiskuntaamme, josta Väinämöisen vaikutuksesta on kasvanut kansallinen kokonaisuus, jossa on elänyt ja vaikuttanut Pekka Ervastian kaltainen viisauden jalokivi, ja jota elämän kärsivällinen käsi on yrittänyt ohjata. Olemme taas joutuneet mietiskelemään elämän antamaa läksyä. Nyt luulisi olevan helppoa päästää kulttuurielämä vapaaksi. Koulut, kirkot ja yliopistot itsenäisiksi kulttuurilaitoksiksi, jotka vapaasti, kenenkään orjuuttamatta saisivat omis-

tautua ykinomaan totuuden palvelukseen. Olisi luultavaa, että tieteen, taiteen ja kirkon piirissä olisi yksilöitä, arvovaltaisia miehiä ja naisia, joiden vaikutuksesta kulttuurielämä nopeasti avautuisi ja asettuisi henkisiin asioihin sanoisimmeko aluksi edes passiiviselle kannalle. Siltä taholta loppuisi tahallinen ja harkittu vastustus ja silloin olisi mainitsemamme hengityskanava auki.

Mainitsimme, että vilpittömät totuudenetsijät, henkiset valiojoukot, edustavat yhteiskunnassa hengitystä. Heidän vaikutuksestaan pääsisi nyt totuuden elävöittävä voima virtaamaan esteettömästi yhteiskuntaruumiin verenkiertoelimiin. Sen vaikutus näkyisi nopeasti sisäisenä järjestyksenä ja harmoniana. Kansan oikeustaju osottaisi nopeata nousua, niin että veljeyden ja rakkauden ihanteetkin — joista Uutta Testamenttia lukeneina olemme ainakin pinnallisesti selvillä — tulisivat helpommin ymmärretyiksi. Tämä vuorostaan vaikuttaisi takaisin kulttuurielämään uudistavasti ja kohottavasti.

Silloin yhteiskuntamme olisikin jo verrattavissa aloittelevaan joogiin. Päivätajuntaa edustava kulttuurielämä saattaisi osittain tietoisesti osallistua hengityselinten toimintaan ja ohjata ruumista elähyttävää elonvoimaa yhteiskunnan vatsaan, talouselämään. Tämä olisi jo okkultista työtä. Ja missä sen tulokset näkyisivät? Siinä, että — kuvaannollisesti puhuen — sen plexus solaris puhdistuisi. Yhteiskunnan himoluonto talttuisi s.o. puolue-elämä menettäisi vähitellen merkitystään. Tämä vapauttaisi jälleen politiikan puolue-elämän orjuudesta, ja niin vähitellen lähenisi päivä, jolloin yhteiskunta näkisi välttämättömäksi vapauttaa nämä kolme johtavaa ja elintärkeää elintänsä toistensa

orjuudesta. Yhteiskunnasta tulisi kuin itsetietoinen joogi, joka vapaasti ja määrätietoisesti etsisi totuutta, veljesrakkauden hengessä jakaisi oikeutta ja Korkeimman tahtoa toteuttaen rakentaisi ruumistaan koko ihmiskunnan onnellistuttamiseksi.

Olemme tähän asti puhuneet yhteiskunnan hengityselimistä, kuin esoteerisena asiana. Ne ovat yhteiskunnan koko organisation ajan toiminnassa, mutta aivan kuin näkymättömissä. Niillä ei ole tunnustettua sijaa valtiossa. Mutta kun ajattelemme, että yhteiskunta fyysillistyyttä itsessään pään, rinnan ja vatsan ja tunnustautuu täten toteuttamansa kolmioparlamenttiaatteen kautta ihmisen mallikuvaksi, alkaa sille uusi kehitysjakso. Sen organisoituminen on tähänasti ollut kuin esoteerista treenausta, jonkunlaista oman perusasennon etsimistä. Kansallekin alkaa nyt selvitä, ettei se pääse irti omasta itsestään, vaan sen on omalla erikoisella säteellään heijastettava kosmillista valoa. Alkaa muodostua todellinen kansallinen kulttuuri, joka ei ole toisen kansan orjamaista matkimista, vaan oman kansallishaltian ihanteen toteuttamista. Voimme nykyään kuulla selitettävän, että kansallistunnossa piilee koko nykyisen kurjuuden syy. Mutta selittäjät eivät halua huomata, kuinka militarismin rautaisessa kourassa kansallistuntokin kääntyy omaksi irvikuvakseen. Todellinen, kansallishaltian inspiroima kansallistunto ei ole oman minuuden korkeuteen nostamista toisten kansain kustannuksella, vaan kansan oman jumalallisen tehtävän tunnustamista ja toteuttamista. Ja se on toisille kansoille vain siunaukseksi.

Ennenkuin kansaa voidaan verrata todelliseen joogiin, ihmiseen, joka tietoisesti alkaa toteuttaa omaa elämäntehtäväänsä, on sen tunnustettava myöskin hengityseli-

met organismiinsa kuuluviksi. Ei enää riitä pelkkä passiivisena oleminen henkisiin pyrkimyksiin — hengityskanavan aukipitäminen — vaan sen on aktiivisesti osallistuttava hengityselinten rakentamiseen. Sentähden Pekka Ervast niin monasti painostikin, että esim. Suomen kansan elämän ehto on, että sen keskuuteen syntyy mysterio-opisto. Tämä on Suomen kansalle elämän ja kuoleman kysymys. Jumalallisten totuuksien täytyy fyysillisellä tasollakin saada näkyvä ilmennysmuoto, jonka kansa tunnustaa yhteiskuntaruumiin yhdeksi tärkeimmistä elimistä. Vasta silloin kansa osaa suorittaa todellista tehtäväänsä, kun se täysin keuhkoin hengittää Kristusviisauden kyllästyttämää elämänvoimaa.

Voisimme vielä tarkastella näin uudestisyntyneen kansan sisäistä elämää. Ensin se hengittäisi aivankuin itseään varten. Se muovautuisi ja järjestyisi sisäisesti uuteen viritykseen. Se aivankuin huuhtelisi kaikkiallisella elämällä yhteiskuntaruumiin tärkeitä keskuksia, jotta ne puhdistuisivat ja rauhoittuisivat. Ulkonaisina merkkeinä näkyisi tästä sisäinen ristiriidattomuus ja taloudellinen hyvinvointi.

Toisessa asteessa yhteiskunta hengittäisi itseensä elämän syviä totuuksia: suurten uskontojen perustajien opetuksia ja ennen kaikkea kristosofista viisautta. Hengittäminen tapahtuisi päivätaajunnan myötävaikutuksella, s.o. opetuslaitosten johdatuksella.

Kolmannessa vaiheessa yhteiskunta osaisi jo hengittää sisäänsä maailman kurjuutta ja henkistä hätää, sulattaa sitä itsessään ja hengittää ulos rauhaa, onnea ja viisautta. Toisin sanoen: elämällään ja esimerkillään, valistuneena järkensä ja hyvän tahtonsa voimalla kansa osaisi sulattaa ympäröivän maailman itsekkyyttä, huo-

noutta, pahuutta. Mysterioriisautensa avulla se kykenisi kasvattamaan sinne virtaavista muukalaisista, jotka elämän ikitotuuksia etsivinä saapuisivat henkisen tiedon lähteille, totuuden tietäjiä, sanan julistajia, uuden uskonpuhdistuksen tien raivaajia. Sillä — voimme varmuudella lisätä — uuden uskonpuhdistuksen aaltojen on huuhdeltava Euroopan vertavuotavia elinhermoja, ennenkuin se herää Manalan kauhujen kylästyttämästä painajaisunestaan. Ja uuden uskonpuhdistuksen keskus on Suomessa, se on Pekka Ervastian kautta tulleessa kosmillisessa vuodatuksessa, kristosofisessa sanomassa. Täältä on lähtevä se valo ja voima, joka nousevassa Vesimieskaudessa vapauttaa ihmiskunnan militarismin kahleista ja nostaa ihmisen ja ihmisyyden sille kuuluvaan arvoonsa. Tämä tieto velvoittaa meitä ihmisinä, suomalaisina, uuden aikakauden airueina. Ympäröivästä pimeydestä huolimatta se velvoittaa meitä huutamaan: herää jo ihminen näkemään aikasi vakavuus. Avaa silmäsi ja näe, kuinka uusi aikakausi tekee tuloaan. Syntynyt kuudes juurirotu on muuttava yön päiväksi, mutta se on päivä ainoastaan niille, jotka valoa rakastavat.

KIRJALLISUUTTA:

PEKKA ERVAST:

Ruusu-Ristin syntysanat Suomessa	30:—
Kiusausten koulussa	30:—
y.m.	

J. R. HANNULA:

Vuorisaarnan oppilaan näkökulmasta I-V	100:—
Vallitseeko ihmiselämässä laki	60:—
Mestari ja me	45:—
y.m.	

VÄINÖ LEHTONEN:

Miten ymmärrän elämänskoulun	30:—
Teosofis-kristosofinen Hyväntahdon aikakauskirja	

POHJOLAN VALO,

10 n:oa vuodessa, hinta 70 mk.
Toimitus: Turku Purok. 39

P. E:N KANNATUSLIITTO
Tampere, Santalahdentie 7 E 13.

